

Frogner svømmeklubb – høringsinnspill

Behovsplan Idrett og Friluftsliv 2019-28

Frogner Svømmeklubb vil gjerne berømme det arbeidet som nå gjøres i forbindelse med behovsplan idrett og friluftsliv. Selv om det er enkelte ting å sette fingeren på, så er behovsplanen nå et betraktelig bedre beslutningsgrunnlag enn vi hadde bare for få år siden.

Frogner svømmeklubb kommenterer ut fra følgende perspektiver:

- Bystyrets ulike vedtak og partienes valgløfter
- Våre medlemmers behov
- Publikumssvømming
- Skolenes svømmeopplæring
- Folkehelse
- Estimering av behovet for svømmeanlegg i Oslo
- Prioritering mot andre typer anlegg

Frogner svømmeklubb har også valgt ut og kommentert sitater, tabeller og grafikk fra vedleggene og høringsutkastet, som vi mener underbygger våre merknader.

Frogner svømmeklubbs anbefalinger

- Byrådet har siden forrige versjon av behovsplanen satt i gang vedlikehold av eksisterende bad, og sikret fremdrift på de tre svømmeanleggene som man hadde påbegynt planlegging av. Imidlertid er dette enkelttiltak uten at man har en helhetlig plan, og uten at man har oversikt over hverken behovene eller hva man innen de neste 10-20 år kan greie å realisere. Frogner svømmeklubb anbefaler at kommunen snarest mulig kartlegger de kvantitative og kvalitative lokale svømmeanleggbehov (på bydels- og byområde-nivå), identifiserer tomter som egner seg til svømmeanlegg, og legger en strategi for hvordan kommunen skal firedoble byens svømmehallkapasitet gjennom bygging av ulike 50-meteranlegg og 25-meteranlegg som anbefalt i bademeldingen.
- Høringsutkastet anbefaler KVV for Frognerbadet i 10årsperioden, men dette er ikke lagt inn i handlingsprogrammet.. Frogner svømmeklubb anbefaler umiddelbart å legge KVV helårs Frognerbad i handlingsprogrammet, siden badet ble spesielt pekt på i bademeldingen som et svømmeanlegg egnet for videreutvikling, og ettersom anlegget har godt potensiale og en svært gunstig beliggenhet.
- Tøyenbadet er et fungerende helårsbad, og utgjør omtrent halvparten av Oslos kapasitet, og tilstanden for badet er sannsynligvis slik at det kan driftes noen år til. Det er uheldig om dette badet rives uten at det først er bygget mer kapasitet. Frogner svømmeklubb anbefaler at man vurderer å få på plass helårs Frognerbad, et områdebad eller tilsvarende kapasitet, før man river Tøyenbadet, eller i hvert fall at man sikrer en lengst mulig sesong på Frognerbadet. Per i dag er Frognerbadet det eneste bad i Oslo som har en tilsvarende kapasitet som Tøyenbadet, og to-tre måneder lenger sesong ville hjelpe når Tøyenbadet stenges.
- Bademeldingen anbefalte at ulønnsomme bad skulle avvikles som publikumsbad, og overlates til svømmeklubber og ideelle foreninger. Gitt stort press på svømmeanleggene, og at klubbene har en bedre utnyttelsesgrad på de bad de forvalter, så anbefaler Frogner svømmeklubb at man allerede nå vurderer om også enkelte andre svømmeanlegg bør overlates til svømmeklubbene. (Men dette forutsetter en klar strategi for også raskt å øke kapasiteten for publikum.)

Innholdsfortegnelse

Samlet konklusjon/vurdering	3
Bystyrets ulike vedtak og partienes valglofter	9
Bystyrets vedtak 31.01.2018 sak 27:	9
Bystyrets vurdering og vedtak juni 2014:	9
De enkelte partienes programmer 2015-2019	9
Arbeiderpartiet	9
Fremskrittspartiet	9
Høyre	9
SV	9
Venstre	10
Våre medlemmers behov	10
Publikumssvømming	10
Skolenes svømmeopplæring	11
Folkehelse	12
Estimering av behovet for svømmeanlegg i Oslo	13
Prioritering mot andre typer anlegg	14
Sitater fra «Vedlegg - rapport Aktiv i storbyen»	18
Sitater fra «Vedlegg - rapport Ung og aktiv i Oslo»	22
Sitater fra «Vedleggsliste behovsplan idrett og friluftsliv»	26
Sitater fra «Behovsplan for idrett og friluftsliv 2019-2028 – høringsutkast»	27

Samlet konklusjon/vurdering

Svømmeanlegg var prioritert i forrige versjon av behovsplanen, men denne gang prioriteres ikke svømmeanlegg. Selv om det foreslås å gjennomføre KVV for Frognerbadet, så er ikke dette tatt inn i handlingsprogrammet. Det er heldigvis godt fokus på rebygging og rehabilitering av eksisterende svømmeanlegg. Men selv om rebygging av Tøyenbadet og Manglerud bad vil gi noe økt kapasitet, så ser det ut til at et nytt 25 meter svømmeanlegg på Stovner blir eneste nye svømmeanlegg som ferdigstilles i 10-årsperioden. Dette er altfor dårlig, når bademeldingen anslår behovet til 3-4 ganger dagens kapasitet. Dette er langvarige prosesser, og det er skremmende at ikke flere planleggingsprosesser sparkes i gang. Med denne farten i kapasitetsutbygging vil det ta over 100 år å få tilfredsstillende svømmehallkapasitet selv for dagens befolkning.

-----Svært svak svømmehalldekning i forhold til behov-----

Kommunen ser ut til å leve i den villfarelse at byen har 60 flerbrukshaller og 36 svømmeanlegg, slik at svømmehalldekningen er på nesten samme størrelsesorden som idrettshalldekningen. Det korrekte er 7 kommunale svømmeanlegg og 7 kommunale «12,5*8m+ opplærings/ terapibassenger». I tillegg kommer Røa, NIH og Domus Athletica. (Behovsplanen regner inn bassenger ned til 7 meter lengde.)

Flerbrukshallene dekker bare et fåtall idretter, og er for store deler av befolkningen ikke attraktivt som tilbud for fysisk aktivitet. Vi trenger derfor høyere prioritering på alternative tilbud som på mørke, kalde høstkvalder kan aktivisere de av befolkningen som ikke fristes av ballspill.

Når 20% av befolkningen ønsker å svømme mens mindre enn 5% trener fleridrettshallidretter, og det allerede er 5 ganger så mye hallkapasitet som svømmehallkapasitet, så burde det være en fornuftig beslutning å sette flere svømmeanlegg i prosess. Og som vi viser på side 15 tyder statistikkene på at investeringskostnaden for hver ny hallbruker er mye høyere enn kostnaden for hver ny svømmer.

Bemerk at vi argumenterer for at svømmeanlegg skal få like høy prioritet og samme hastighet i utbygging av kapasitet som utbyggingen av hallflater. Vi argumenterer **ikke** for at utbyggingen av ballflater nødvendigvis skal få lavere prioritet, selv om også dette konseptet bør videreutvikles.

-----Inntil nye utredninger er på plass må man bruke bademeldingens estimater-----

I følge bademeldingens estimater trenger Oslo 3-4 ganger dagens svømmehallkapasitet, og det er også mangel på svømmeanlegg for å kunne sikre de nye kravene til svømmeundervisning.

Inntil nye og bedre estimater dokumenteres, må vi forholde oss til bademeldingens estimater, og planlegge ut fra disse. Det er derfor svært merkelig at KVV'er for svømmeanlegg som bystyret besluttet i 2014, fremdeles ikke er utredet, og ikke ligger inne i handlingsplanen. Områdebad Sør, områdebad Vest og Frognerbadet bør inn i handlingsplanen, slik at man kan få føringer og visjoner som kan koordineres med bl.a. det pågående utredningsarbeidet for utbygging av Sogn og Skøyen.

Bystyret besluttet senest 31.01.2018 enstemmig at «Byrådet bes gi bad og svømmeanlegg en sentral plass i den kommende behovsplanen for idrett og friluftsliv.». Svømmeanlegg omtales side 69-72, dvs. litt over 3 sider av totalt 134. Vi håper svømmeanlegg må få en mye bredere plass, og en mye høyere prioritet, gitt bystyrets vedtak, og håper de innspill Frogner svømmeklubb sender inn vil være nyttige i denne sammenheng.

-----Svømmeanlegg er viktig for folkehelsen-----

Enkelte har argumentert med at byen ikke har råd til å prioritere noe særlig mer enn flerbrukshaller og fotballbaner. Vi vil gjerne argumentere med at byen ikke har råd til utelukkende å prioritere ballflater. Nøkkelord her er folkehelse og synergieffekter.

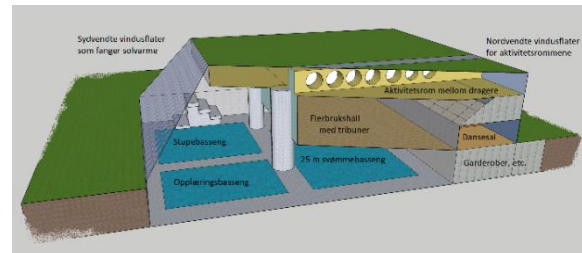
Det er dokumentert at nordmenn er blitt blant de minst fysisk aktive i Europa. Mer trening kompenseres ikke for økt sitting på kontorstol og bilsete. For Oslo kan årlige gevinster ved økt fysisk aktivitet beløpe seg til 4 milliarder i reduserte behandlingsutgifter, og 8 milliarder i økt produktivitet.

Svømming er blant de idretter som mest sannsynlig kan aktivisere de mest utsatte gruppene. Man ønsker særlig å aktivisere de unge som faller ut av organisert idrett. Det bør da bemerkes at nest etter fotball var svømming det som skåret høyest i personlige preferanser blant de unge, og at det i kommentarfeltene i undersøkelsen ble etterlyst flere svømme/stupeanlegg.

Men det er viktig å skille mellom bad, opplærings-/terapibassenger og svømmeanlegg. Opplæringsbassengene er basseng under 25 meter av nøktern standard, mens svømmeanleggene har basseng med minst 25 meter lengde. Mens kommunen har et klart ansvar til å legge til rette for svømmeundervisning og økt folkehelse, så er det uklart om kommunen har noe plikt å legge til rette for eller bekoste underholdning og nytelse, sklier og boblebad, selv om man bør utrede om noen av disse elementene likevel bør være i svømmeanlegg, med tanke på psykisk helse og rusforebygging, og ikke minst for rekruttering til bruk av svømmeanleggene.

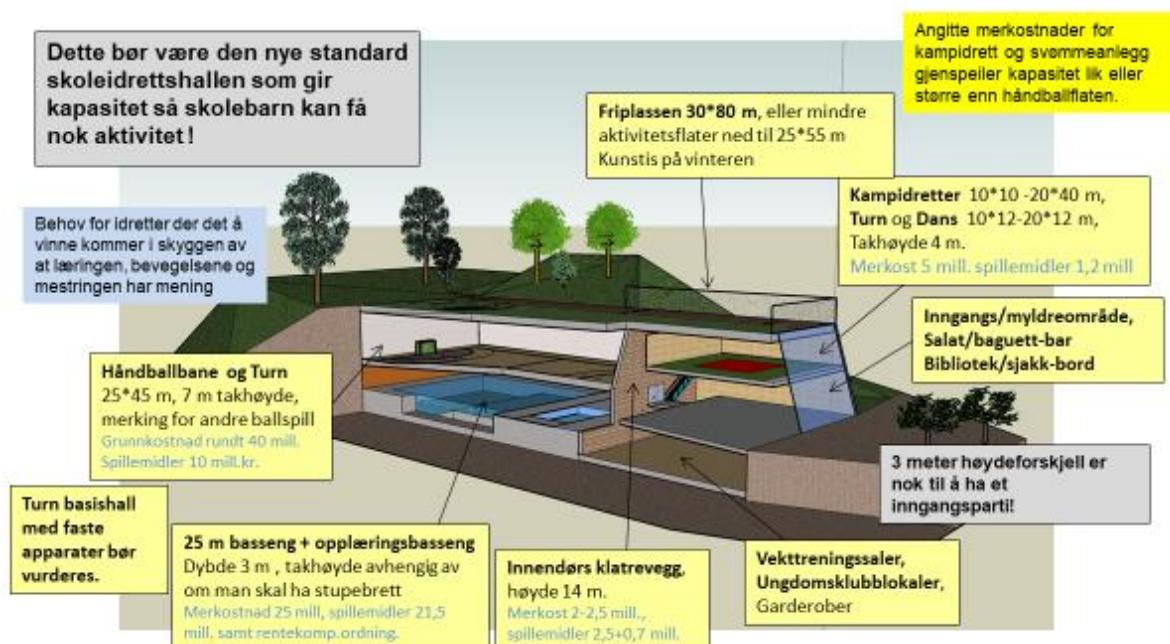
Et potensial for 12 milliarder per år i verdi for samfunnet burde i seg selv være nok til å rettferdiggjøre økt satsing. I tillegg kommer synergieffekter dersom man tenker fleridrettsanlegg istedenfor dagens fleridrettshall-konsepter.

Frogner svømmeklubb, har i flere år frontet slike konsepter. Et enkelt svømmeanlegg under en flerbrukshall koster kanskje 20-30 mill. kr. mens tilsvarende som frittstående bygg på egen tomt ville koste 100 mill. Og flerbrukshaller ønsker ikke direkte sollys inn i hallen. Som frittstående bygg ser de da ut som lagerbygg, men de er utmerket som kjerner i større bygg.

Det er behov for anleggstyper som gir flere typer aktivitetstilbud, bedre utnytter arealer uten å nedbygge grøntområder, og som kan brukes av skole og idrett 16 timer i døgnet.

Kampidrettene, Dans, Klatring og Svømming ønsker å komme inn som del av et nytt standard skole-fleridrettshallkonsept.

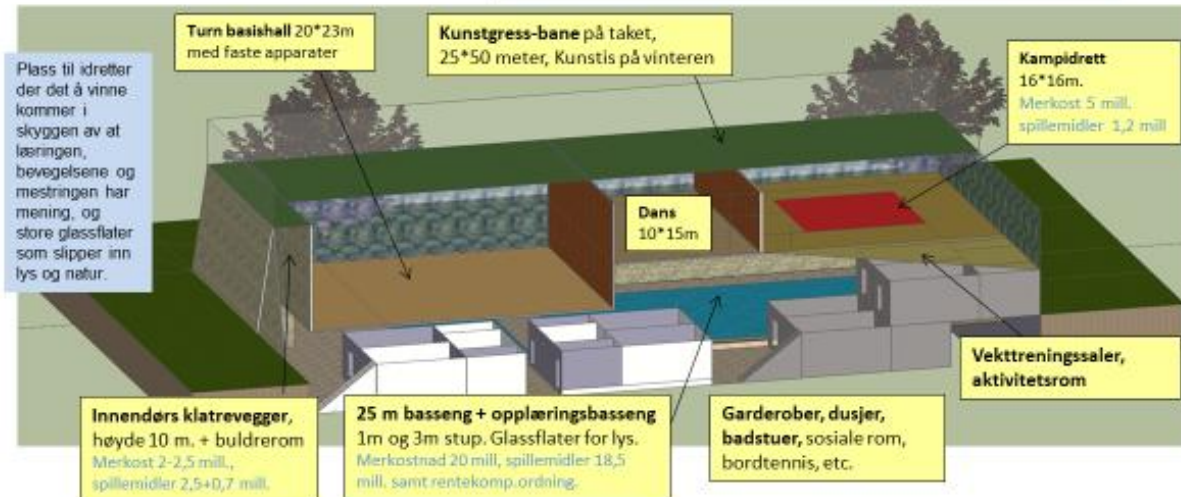

Og kanskje blir det enda viktigere med annekser som kan kobles på eksisterende skoleidrettshaller, for å gi økt kapasitet og et bredere tilbud til skoleidrett slik at man kan øke antall gymtimer.

Svømming, turn, dans, klatring, kampsport og vekttrening er naturlige kandidater i kommunale svømme/fleridretts-annekser.

Svømme/fleridrettsannekser gir rimelig et bredere og bedre idrettstilbud til skolene.

Rønningen folkehøyskole er kanskje første eksempel i Oslo på slike anlegg. (se ev. vedlegg)

-----Svømmeanlegg er viktig for samfunnets forsvarsevne og beredskap-----

Men hva er formålet med idrett (i tillegg til folkehelse) ?

Det har vært mange tilfelle der venstresiden har vært kritisert for å «trekke 22.juli kortet», og dermed blitt kritisert for å trekke konkrete erfaringer med ekstremisme, terrorisme og psykisk helse inn i politikken. Frogner svømmeklubb håper at disse erfaringene kan overføres til praktisk politikk.

Det er kommet frem i bl.a. Aftenposten at Breivik ønsket å jage flest mulig på vannet for at de skulle drukne. Breivik har hatt sin svømmeundervisning i Oslo-skolen, og har hatt godt grunnlag for sin antakelse om at de færreste ville greie å svømme i underkant av 600 meter til land. Det vi så var også at mange av barna ikke turte gå ut i vannet for å svømme i sikkerhet, og derfor ble skutt. Flere holdt på å drukne i det kalde vannet, før de ble reddet opp i småbåter som kom til unnsetning. Det som også har festet seg i hukommelsen er utsagnet fra en av de som dro ut med båt for å redde så mange som mulig. Han uttalte at: «De holdt på å drukne alle sammen»

(ref. <https://www.aftenposten.no/norge/i/wPLVP/Ville-drepe-alle-pa-Utoya> og https://no.wikipedia.org/wiki/Utvika_Camping)

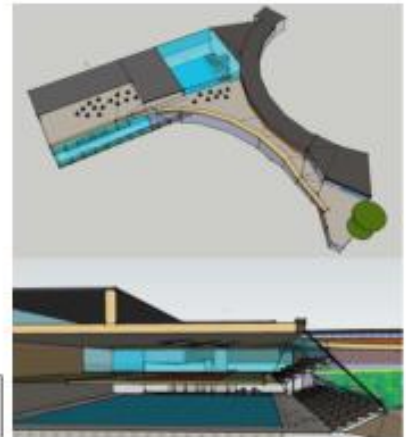
Befolkningen må lære å løpe, klatre og svømme, bære/redde andre, og til og med kunne forsvare seg mot overgrep, og de må trene på det jevnlig. Ikke bare for moro og for å vinne medaljer i mesterskap, men for å kunne overleve i krisesituasjoner.

Dette er en rett de må ha, og en del av personlig og samfunnsmessig beredskap som myndighetene har ansvar for.

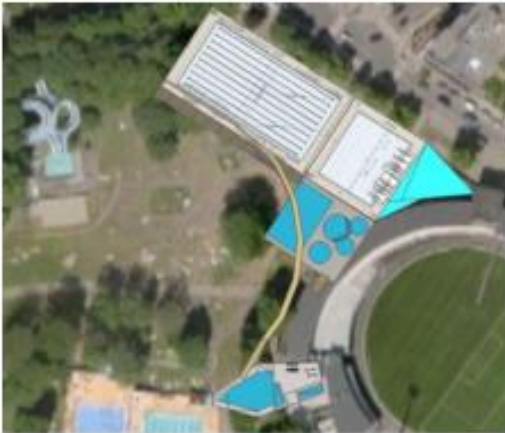

Og hva med Frognerbadet?

- Utebad ? Innebad ? Kafeteria ? Kaffebar ?
- Idrettsbad? Mosjonsbad ? Undervisningsbad ?
- **-Badeland?**
(Det er for lite plass på Frognerbadet til badelandsaktiviteter og vrirleområder!)
- **Konkurransarena?** (Det er heller ikke plass til tribuner!)
- Eller et flerbruksanlegg som kombinerer de viktigste elementene i et svømmeanlegg byen kan være stolt av?
- Og som har plass til komplementære aktiviteter?

Frogner svømmeklubb har levert flere løsningsforslag, med kostnadsrammer fra 30 til 350 mill.kr, som Byantikvaren og Frognerparkens Venner er positive til, og som kan være utgangspunkt for KVVU

Ideelt sett bør nye tilbud på Frognerbadet (eller tilsvarende kapasitet) være på plass før man river Tøyenbadet og da i noen år halverer byens svømmehallkapasitet.

Bemerk at det i gjeldende versjon av behovsmeldingen (s.41, «*Tabell 4.13. Vedlikeholds- og rehabiliteringsbehov på bad*») sies at «*Tøyenbadet kan være i drift i ca 15-20 år uten større arbeider, forutsatt et løpende tilsyn og vedlikehold av de tekniske anleggene samt enkelte mindre tiltak.*»

På side 42 i samme dokument sies «*Innspill som kom under den offentlige høringen av planforslaget for Tøyenparken viser at lokalbefolkningen i området ikke ønsker at grøntarealet i parken reduseres vesentlig. Dette taler for at videreutviklingen av Tøyenbadet får et mindre format enn det som er utredet, og at det fremtidige behovet for økt kapasitet sees i sammenheng med andre planer i området.*». Per i dag vil byrådets planer bare gi litt mer kapasitet enn det eksisterende Tøyenbadet, mens man i utgangspunktet ønsket et hovedbad med rundt 3 ganger så stor kapasitet som dagens Tøyenbad.

I samme tabell sies også om Frognerbadet at «*Bygningsmasse og tekniske anlegg er preget av slitasje og elde, og har et generelt behov for vedlikehold. Det er behov for totalrehabilitering av elektriske og tekniske anlegg, og bassengkroppene bør rehabiliteres.*»

Det haster dermed ikke med Tøyenbadet, mens det er viktig snarest mulig å få utredet tiltak for videreutvikling og rehabilitering av Frognerbadet.

Man bør også sikre lengst mulig sesong for Frognerbadets utebad så raskt som mulig, med tanke på befolkningen og skolene i nærområdet (samt alle som passerer Majorstuen på vei til jobb og skole).

Signaler fra skolene i nærområdet er at man ønsker minimum 10 uker etter skolestart om høsten for å kunne bruke Frognerbadet i svømmeundervisningen.

Det bør nevnes at ordningene med rentefrie lån til «skoler og svømmeanlegg», programsatsingsmidler og gode tippemiddelsatser for svømmeanlegg, gjør at man bør satse nå, før sparekniven treffer disse tiltakene. Det at de som bor i Oslo Vest spiser av svømmehallkapasitet i Bærum, bør også gi mulighet for ytterligere tippemiddelstønad gjennom større interkommunale anlegg, siden det er bedre økonomi å bygge de store anleggene for svømming og stup i Oslo.

-----Behovsplanens og bademeldingens ambisjoner bør videreføres i kommende behovsplan -----

Høringsutkastet har en utvanning av ambisjonene fra gjeldende behovsplan tross et klart behov:

«I dag klarer ikke kommunen å tilrettelegge for alle brukere som etterspør tid på bad, og med dette er dagens behov blant brukergrupper større enn den nåværende kapasiteten og fasilitetene på badene tillater.» (s. 69)

«Det er vanskelig å beregne det eksakte behovet for bade- og svømmeanlegg i Oslo. Nye bad vil ha et bredere og bedre kvalitativt tilbud, og således være langt mer attraktive enn dagens bad.» (s.72)

«I løpet av 2018 vil det vurderes om et midlertidig bad til erstatning for Tøyen kan løses gjennom lekterløsning i vann, da vi har utfordringer med å finne egnede arealer til dette.» (s72)

«Foreslåtte tiltak

- Iverksette nødvendige tiltak kontinuerlig for vedlikehold på de eksisterende flerbruksbadene.
  - Gjennomføre KVVU for Frognerbadet
  - Forprosjekt rehabilitering Bøler bad»
- (s.72)

Høringutkastet belyser dermed problemer knyttet til manglende kapasitet, manglende forståelse av behovet og mangel på tomtearealer, uten at det settes i gang korrigerende tiltak.

Det er dessverre klart at dette i stor grad skyldes en manglende prioritering. Det er imidlertid uklart om dette er tilsiktet eller et resultat av hvordan kommunale makt- og kunnskapsstrukturer har avleiret seg gjennom siste hundre år. (Det er 35 flerbrukshaller i prosess der tomter ikke i samme grad ser ut til å være et problem. Et 25-meter svømmeanlegg har samme arealbehov som en flerbrukshall, så teoretisk sett er det bare å forsinke et av disse prosjektene og bruke tomten til det midlertidige badet.)

Gjeldende versjon av behovsplanen (s.43) foreslår at «Det settes i gang en KVVU for nytt bade- og svømmeanlegg i Oslo vest og Oslo sør i løpet av planperioden. Utredningen for vest skal også omfatte rehabilitering og utvikling av Frognerbadet.»

I tråd med bademeldingens faglige anbefalinger anbefaler også gjeldende versjon av behovsplanen (s.39) at «Byrådet legger til grunn at meldingens kategorisering av badeanlegg – hovedbad, områdebad og bydelsbad, i utgangspunktet skulle forstås som eksempler på «moderne folkebad» og ulike størrelser og innhold slike bad kan ha. Byrådet mener at behovet for nye badeanlegg heller bør vurderes ut fra hvilken størrelse og hvilket innhold det er behov for i det enkelte bad, og hvordan både nye og eksisterende bad samlet sett dekker de aktuelle behovene.»

Det er også forbehold om at «Alle disse fire badene er større anlegg enn de badene Oslo har i dag, og kostnadene knyttet til disse gjør at det ikke vil være realistisk å få gjennomført disse prosjektene i planperioden.»

Gitt disse forbeholdene, ber vi om at man i behovsplanen, i tråd med bystyrets vedtak, legger inn følgende i handlingsprogrammet:

Bydel	Prosjekt-navn	Tiltaks-type	Fase	Oppstart av fase	Planlagt slutt
BFR	Frognerbadet Rehabilitering, tilrettelegging lenger sesong	UteBad	Forprosjekt	2018	2019
BFR	Frognerbadet KVU helårsbad, Videreutvikling m.nybygg 50m svømmehall	Bad	Forprosjekt	2018	2019
BNO	Utredning bad, område Sør	Bad	Forprosjekt	2018	2020/2021
BNA	Utredning bad, område Vest	Bad	Forprosjekt	2018	2020/2021

Behovsplanens og bademeldingens ambisjoner bør videreføres i kommende behovsplan!

-----Behovsplanens kvalitet er avhengig av omfattende innsamling og visualisering av informasjon-----

Avslutningsvis vil vi si at det er viktig og gledelig at underlagsmaterialet for behovsplanen blir stadig bedre og mer fullstendig. Frogner svømmeklubb anbefaler å utvikle tallmaterialet i behovsplanen videre basert på mer standardiserte rutiner, og at tall og tabeller legges i et eget vedlegg som ikke forandrer format fra år til år, mens selve strategidokumentet mer kan være formet av politikerne og etaten og gjenspeile varierende fokusområder. Tallmaterialet bør gjelde både enkeltidretter og anleggstyper, og bør detaljert dekke trender over siste 10 år. Nye anlegg bør så langt mulig være tallmessig beskrevet med hensyn på kapasitet, kostnad, tilgjengelighet og nærmiljø.

Bystyrets ulike vedtak og partienes valgløfter

Bystyrets vedtak 31.01.2018 sak 27:

1. Byrådet bes fortsette arbeidet med de svømmeanleggene som allerede er i gang.
2. **Byrådet bes gi bad og svømmeanlegg en sentral plass i den kommende behovsplanen for idrett og friluftsliv.**
3. Byrådet bes videreføre dialogen med eierne av Sagene bad for å gjenåpne badet.

Bystyrets vurdering og vedtak juni 2014:

Byrådet bes bygge 3 områdebad, et i vest, et i sør og et på Stovner.

- Byrådet bes fremme en egen sak snarest mulig om fremtidige planer for Manglerud bad. Saken skal avklare byrådets planer for enten ytterligere oppgradering eller nybygg av badet.
- Byrådet bes vurdere i alle nye planer for skolebygg om det er mulig å innplassere bad. Skolebadene skal være tilgjengelig for andre skoler i nærheten og for svømmeforeninger etter skoletid.
- Byrådet bes fremme en sak om å gjøre om Frognerbadet til helårsbad

De enkelte partienes programmer 2015-2019

Arbeiderpartiet

- Sikre at alle elever i Osloskolen lærer å svømme, blant annet gjennom å innføre 45 timer med svømmeundervisning og krav om svømmedyktighet på 200 meter
- Bygge nytt hovedbad på Tøyen, og gjøre om Frognerbadet til helårsbad

Antall bad har i mange år stått stille, selv om vi er blitt langt flere innbyggere. Vi vil derfor både bygge nye bad, og utvide kapasiteten og åpningstidene ved eksisterende badeanlegg. I tillegg vil vi gjenåpne bad som nå er stengt.

http://apps.o5.no.s3.amazonaws.com/dna/org/level1_1/level2_1_3/main_site/20150511144352-kydn/program-for-oslo-arbeiderparti-2015-2019.pdf

Fremskrittspartiet

- Oslo FrP ønsker flere svømmehaller

[https://www.frp.no/~media/files/oslo-frp/hefte-a4-endeling-program.pdf?la=nb-no](https://www.frp.no/~/media/files/oslo-frp/hefte-a4-endeling-program.pdf?la=nb-no)

Høyre

- sikre finansiering av nytt hovedbad på Tøyen og områdebad for å styrke badetilbudet i hele byen

http://www.oslohoyre.no/wp-content/uploads/2014/09/Oslo_Hoyres_program_2015_2019.pdf

SV

Alle barn skal lære å svømme. SV vil at oslobadene skal driftes av kommunen og at badene skal være tilgjengelige for hele byens befolkning. God svømmeopplæring for alle er viktig, og SV vil de neste fire årene prioritere svømmeopplæringen. For mange er manglende svømmehaller og prisen til hinder. Derfor mener SV at det må bygges flere svømmehaller og at prisen på adgangskort må bli lavere.

- at alle skolebarn skal ha minst 40 timers svømmeundervisning, og at alle skoler skal ha lett tilgang på svømmehall. Hver bydel skal ha minst ett bad.
- bygge om Frognerbadet til helårsvømming, etablere et saltvannsbad i Oslo samt ha varmtvannsbasseng i alle nye bad.
- bygge nye bad på Rommen/Stovner, Mortensrud og Manglerud, samt rehabiliter Holmlia bad.

http://www.sv.no/oslo/wp-content/uploads/sites/2/2014/11/Kommunevalgprogram-2015-2019_endelig.pdf

Venstre

- Utvide svømmeundervisningen fra fjerde klasse, slik at alle lærer å svømme før sjuende klasse.
- Bygge et nytt hovedbad etter internasjonale standarder på Tøyen innen 2018.
- Bygge tre områdebad, ett på Stovner, ett i nord/vest og ett i øst/sør, innen 2026.
- Gjennomgå eksisterende bad og rehabilitere de mest attraktive.

<http://www.venstre.no/assets/Oslo-Venstres-bystyreprogram18032015.pdf>

Våre medlemmers behov

I stor grad består Frogner svømmeklubb av eldre mosjonssvømmere. Svømmingen er en viktig del av deres fysiske og sosiale aktiviteter, og man bør ikke forvente at disse menneskene vil kunne spille fotball, håndball eller bandy/ishockey/kunstløp uten stor risiko for skader. Samtidig er det en del av de eldre som har lidelser som uten fysisk aktivitet ville kvalifisert til sykehjem.

Ikke bare er tilgang til svømmeanlegg viktig for våre medlemmers livskvalitet og helse, men kommune/stat sparer store summer på helsebudsjettene.

Våre medlemmer trenger helårs svømmehallkapasitet i Oslo vest, og da helst 50-meter anlegg, da dette gir best treningseffekt. De av våre medlemmer som er i jobb, trenger lett tilgjengelige anlegg.

For våre medlemmer (og de andre mosjonssvømmerne på Frognerbadet) er det viktig med så lang sesong som mulig. Dersom man kan få 10 uker sesong også etter skolestart, vil i tillegg skolene i området kunne planlegge inn svømmeundervisning og svømming brukt i kroppsøvingen.

Publikumssvømming

Våre medlemmer er bare en liten del av de mange som bruker svømmeanlegg til mosjonstrening.

Tradisjonelt har publikum brukt rundt 80% av badenes kapasitet. I dag har dette blitt redusert til rundt 60%, pga. manglende kapasitet til publikumssvømming. Kapasiteten er sprengt, og en del holder seg vekk fra badene fordi det er for trangt. For trangt til å kunne svømme med skikkelig intensitet/fart, og/eller så trangt at mennesker med f.eks. blodfortynnende medisiner kommer ut fra badet med kroppen full av blåmerker etter «treff» fra andre svømmende.

En av de fremvoksende problemene i dagens samfunn er stress og depresjoner, også her kan svømming for mange være del av en løsning. Fysisk trening er en av de mest virksomme tiltak for bedre psykisk helse, men de fleste foretrekker uorganisert idrett.

Det er viktig å skille mellom bad, opplæringsbassenger og svømmeanlegg. Bad er ikke lenger et hygienetiltak for de ubemidlede, men er et sted for opplevelser, og har ofte sklier, boblebad og andre badelandlelementer. Opplæringsbassengene er basseng under 25 meter av nøktern standard, mens svømmeanleggene har basseng med minst 25 meter lengde. Opplæringsbassengene har begrenset kapasitet, og selv om de passer til vanntilvenning for mindre barn og aktivitetstilbud i mindre grupper, så er de ikke økonomisk bærekraftige, og ved nybygg bør man prioritere 25 meter-bassenger og større, med tanke på bruk også av svømmeklubber og publikum.

Mens kommunen har et klart ansvar til å legge til rette for økt folkehelse, så er det uklart om kommunen har noe plikt til å legge til rette for eller bekoste underholdning og nytelse. Hovedbadet

vil nødvendigvis ha noen slike elementer, og kommersielle tilbud, f.eks. på Økern vil også kunne spille på slike elementer.

Man bør utrede hvilke slike elementer som eventuelt bør være i de øvrige svømmeanleggene. Oslo er i ferd med å miste kontrollen over ruskulturen, og erfaringer fra Island viser klart at man trenger tilbud som på naturlig vis kan «belønne» sentralnervesystemet.

«Today, Iceland tops the European table for the cleanest-living teens. The percentage of 15- and 16-year-olds who had been drunk in the previous month plummeted from 42 percent in 1998 to 5 percent in 2016. The percentage who have ever used cannabis is down from 17 percent to 7 percent. Those smoking cigarettes every day fell from 23 percent to just 3 percent. »

«A few factors emerged as strongly protective: participation in organized activities—especially sport—three or four times a week, total time spent with parents during the week, feeling cared about at school, and not being outdoors in the late evenings. »

(<https://www.theatlantic.com/health/archive/2017/01/teens-drugs-iceland/513668/>)

Samtidig er det begrenset hvor mange unge som finner seg til rette i tradisjonelle konkurranse-idretter, og unge etterlyser bedre tilbud når det gjelder uorganisert svømming. Svømmeanlegg bør derfor kanskje ha egne ungdoms-/stupebassenger, adskilt fra mosjonssvømmerne. Treningsintensiteten i svømming kan være høy nok til å utløse endorfiner, stup og vannlek kan utløse adrenalin, og lek og samvær kan øke sosial tilpasning og bygge sosialt nettverk, samt utløse andre kjemiske «belønningsmekanismer» med følelse av harmoni og velvære.

Skolenes svømmeopplæring

«Mål for opplæringa er at eleven skal kunne

4.klasse: *vere svømmedyktig ved å falle uti på djupt vatn, symje 100 meter på magen, og undervegs dykke ned og hente ein gjenstand med hendene, stoppe og kvile i 3 minutt (imens flyte på magen, orientere seg, rulle over, flyte på rygg); så svømme 100 meter på rygg og ta seg opp på land.*

7.klasse: *utføre grunnleggjande teknikkar i svømming på magen, på ryggen, på sida, under vatn, og kunne berge seg sjølv i vatn.*

10.klasse: *utføre varierte og effektive svømmeteknikkar over og under vatn, svømme ein lengre distanse basert på eiga målsetjing, forklare og utføre livberging i vatn, forklare og utføre livbergende førstehjelp.»*

(ref. Læreplan i kroppsøving, 2015, <http://data.udir.no/kl06/KRO1-04.pdf>)

Erfaringstall tilsier at 170 timer svømming over 10 år er nødvendig for å sikre gode svømmeferdigheter. Bademeldingens faglige grunnlag referer til dette tallet, men sikter for Oslo mot 80 timer svømmeundervisning. Selv dette reduserte timetallet krever bygging av mange nye svømmeanlegg:

«Med 80 timer svømmeopplæring, hvorav 40 timer i skoletiden, må antallet opplæringbassenger økes fra dagens 12 til 16 innen 2021. Antallet treningsbassenger må økes fra dagens ni til 24 innen 2021»

(ref. <http://www.frognersvømmeklubb.no/Oslokommune/2013041560-1215994%20Bymiljoetaten%20-%20behov%20og%20muligheter.pdf>)

Mange skoler har problemer med å gi 10 timer svømmeundervisning, selv under de tidligere kravene om å være «vant til vann». Med de nye kravene vil skolene ha enda større problemer med å oppfylle læringsmålene, såfremt ikke nye svømmeanlegg raskt kommer på plass.

I tillegg viser en nylig rapport at selv med målrettet svømmeundervisning, er det fremdeles stor andel skolebarn som ikke kan svømme, og at dette er sterk korrelert med fattigdom og innvandrerbakgrunn. Dersom fattigdom er den kritiske faktor bør billettpriser vurderes senket. Dersom kultur er kritisk faktor, så bør ytterligere økning av antall svømmetimer i skoletiden være et av virkemidlene.

Folkehelse

Tilsammen vil antatte årlige innsparinger i helsekostnadene for Oslo ved å komme opp på "fransk helsekommunenivå" kunne være over 4 milliarder kroner per år, dvs. nok til å finansiere bygging av 10 større svømme/fleridrettsanlegg i Oslo hvert år, i tillegg til gevinstene for samfunnet gjennom lavere sykefravær og en friskere arbeidsstyrke, og en påvist bedre læringsevne blant skolebarn og studenter.

Frogner svømmeklubb har ut fra ulike rapporter sammenstilt de rene helsebudsjett-kostnadene:

Tall for 2011 / 2010	Norge		Oslo	
Befolkning	4 900 000		600 000	
Andel med innvandrerbakgrunn			27,3 %	
Statens helsebudsjett	102 500 000 000		12 551 020 408	
Kommunens helsebudsjett			2 389 129 000	
hvorav utgifter sykehjem			4 187 859 000	
og refusjon på kommunens sykehjemsbudsjett	3 474 659 000		-3 474 659 000	
Antall sykehjemsplasser			4 644	
hvorav andel skjermede for demente			19,6 %	
Statens ugifter sykepenger, attføring og uføretrygd	130 200 880 000		15 942 964 898	
Sum helse, attføring og uførestønader	236 175 539 000	-	31 596 318 950	-
Behandling av	Kostnad	Innsparing	Kostnad	Innsparing
livsstilssykdommer som f.eks. Diabetes 2.	9 000 000 000	4 500 000 000	1 102 040 816	551 020 408
demente	18 000 000 000	4 500 000 000	2 204 081 633	551 020 408
belastningslidelser	40 000 000 000	10 000 000 000	4 897 959 184	1 224 489 796
sykehjemsplasser og hjemmehjelptjenester			6 338 154 437	316 907 722
depresjoner	44 000 000 000	11 000 000 000	5 387 755 102	1 346 938 776
Osteoporose: benskjørhet og lårbensbrudd	5 000 000 000	1 250 000 000	612 244 898	153 061 224
Osteoporose: sykehjemsoppfølging			837 571 800	209 392 950
Sum kostnader der fysisk aktivitet kan hjelpe	116 000 000 000	31 250 000 000	21 379 807 870	4 352 831 284
				20 %

Se eventuelt vedlagte rapport (sammenstilt fra ulike kilder) utarbeidet av svømmeklubben.

Vista Analyse har gjort en vurdering av samfunnsøkonomiske virkninger av fysisk aktivitet, og konkluderer bl.a. med;

«Med forsiktige anslag finner vi at gevinster opp mot 80 milliarder kr per år kan være mulig, før subjektive og opplevde verdier legges til, dersom den inaktive delen av befolkningen øker aktivitetsnivået. Anslagene er usikre, men ikke mer usikre enn at det er gode grunner til å dra i gang tiltak, og sikre og tilrettelegge arealer for mer fysisk aktivitet og mer friluftsliv, spesielt i områder der folk flest bor. Med et stadig fallende aktivitetsnivå i samfunnet er det også nødvendig å iverksette tiltak for å bremse den negative utviklingen som observeres de siste 20 årene.»

Den største økonomiske kostnaden i henhold til Vista er knyttet til arbeidslivet og samfunnets produksjonstap. Dette utgjør rundt 8 milliarder per år for Oslo. Inaktive og sterkt overvektige har økt risiko for å arbeide redusert arbeidstid, å arbeide mindre effektivt og for lavere lønn. De har også større risiko for å bli uføretrygdet. Rapporten peker på at yrkesdeltakelsen faller og at sterk overvekt og fysisk inaktivitet er blant faktorene som bidrar til dette «utenforskapet».

Rapporten omtaler et urovekkende lavt aktivitetsnivå i befolkningen. Ulike målinger viser litt ulikt, blant annet fordi det er dokumentert at folk sier de trener og beveger seg mer enn de faktisk gjør. Ca. 15 % er svært fysisk inaktive og andelen ser ut til å øke.

Utviklingen av fedme er nært relatert til inaktivitet og er lettere å måle. Antall personer som har BMI over 30 utgjør ca. 15 % av befolkningen. Her er det en entydig og klart dokumentert vekst. Veksten i kraftig overvekt underbygger at det er vekst i inaktivitet.

Fra før er det dokumentert at nordmenn er blitt blant de minst fysisk aktive i Europa. Mer trening kompenseres ikke for økt sitting på kontorstol og bilsete. Når aktivitetsnivået faller og næringsinntaket holder seg stabilt, blir større fedmeproblemer resultatet.

Se eventuelt vedlagte rapport fra Vista analyse.

Når svømming er en preferert treningsform for rundt 20% av befolkningen, og komplementær til andre treningsformer, så vil utbygging av tilstrekkelig svømmehalldekning måtte være en viktig del av strategien for å bedre befolkningens helse.

Estimering av behovet for svømmeanlegg i Oslo

Norges Svømmerforbund estimerer at ett 25-basseng per 10.000 innbyggere er samfunnsøkonomisk ønskelig og forsvarlig. Men dette er et estimat som gjelder Norge totalt, og dermed også skal sikre gode tilbud i en rekke mindre tettsteder og byer. Vekslende byråder har dermed argumentert for at Oslo, med flere anlegg og kortere avstand mellom anleggene, kan ha lavere svømmeanleggsdekning.

Behandlingen av bademeldingen førte til anbefaling om 3-4 ganger så mye svømmehallkapasitet i Oslo. I den faglige del av bademeldingen kan vi lese: «*Asplan Viak har beregnet at nye attraktive folkebad i Oslo i dag vil ha et markedsgrunnlag på ca. ... tre til fire ganger dagens publikumsbesøk på alle bad i Oslo*» og «*Med 80 timer svømmeopplæring, hvorav 40 timer i skoletiden, må antallet ... treningsbassenger må økes fra dagens ni til 24 innen 2021.*»

(NB: Dette gir timer som dekker læreplanens krav opp til 7.klasse, men dekker ikke 10.klasse-kravene i læreplanen)

Per i dag har Oslo 8 stk. offentlig tilgjengelige 25-meter bassenger og 1 stk. 50-meter basseng. Et 50-meter basseng har flate tilsvarende 4 stk. 25-meter bassenger, så med 600.000 innbyggere, så har Oslo i dag en dekning på rundt ett 25-basseng per 50.000 innbyggere. Bademeldingen anbefaler dermed kapasitet tilsvarende ett 25-meter basseng per ca. 13.000-17.000 innbyggere.

Selv ved mål om en lavere anleggsdekning enn det som svømmerforbundet og bademeldingen anbefaler, ser vi at det er behov for bygging av så mange anlegg, at dette bare kan realiseres gjennom utredning og planlegging av to eller flere nye 50-meters svømmeanlegg. For å vurdere hvor disse skal legges, bør man se etter områder der 60-80.000 mennesker lett og raskt kan komme til svømmeanlegget til fots, på sykkel eller med kollektivtrafikk.

Aktivitetstype	
Fotturer i skog og mark	56
Sykling	33
Skiturer i skog og fjell	26
Fotturer på fjell og vidde	24
Svømming	20
Jogging	18
Styrketrening/vektløfting/kroppbygging	17
Gymnastikk/jazzballett/aerobic	13
Fotball	12
Dans	11

(Kilde: MMI 2002a)

De ti mest populære mosjonsaktivitetene drevet av personer over 15 år minst én gang i måneden i sesongen, 2001. N = 4058. Prosent
<http://www.reiseringen.no/upload/kko/Idrett/Tilstandsrapp2003 siste.pdf>

Siden måltallene uttrykker absolutt minimumsdekning, så bør man kunne f.eks. vurdere også et 50-meter anlegg per 50.000 mennesker, og man må kunne ta hensyn til forventet befolkningsvekst.

For de mindre drabantbyene, med konsentrert bebyggelse rundt store skoler, kan sannsynligvis 25-meters skolesvømmeanlegg være en god løsning, og man kan da bruke som måltallet ett 25-meters svømmeanlegg per 15-20.000 mennesker. For skoler uten eget svømmeanlegg, er kort reisevei viktig for at skolene skal få logistikken rundt svømmeundervisning til å fungere. Dette er et argument for at svømmeanlegg bør realiseres i tilknytning eller i nærheten av kollektivknutepunkter og skoler.

Når dagens samlede svømmehallkapasitet tilsvarer 3 stykk 50 meter anlegg, så betyr dette at 3 nye 50-meter anlegg vil doble kapasiteten, koste rundt 1 milliard kroner, og utgjøre omtrent halvparten av den kapasitetsøkning som bademeldingen anbefaler. Alternativet til å bygge 3 stykk nye 50-meter anlegg vil være å bygge 12 stykk 25 meter anlegg, noe som vil være politisk svært krevende, ta svært lang tid og sannsynligvis i tillegg vil koste omtrent det dobbelte.

En forutsetning må dog være at disse større anleggene skal kunne plasseres på en fornuftig måte i forhold til kollektivknutepunkter og tettbebyggelse. Ellers er sannsynligvis skolebad en bedre løsning.

Og selv med tre nye 50-meteranlegg vil det i tillegg være behov for mange lokale 25-meteranlegg i drabantbyer og ved skoler, for å oppfylle anbefalingene i bademeldingen.

For en mer utfyllende behandling av estimering, se vedlegg fra svømmeklubben.

Prioritering mot andre typer anlegg

Det skremmer oss at mens svømmeanlegg var prioritert i forrige versjon av behovsplanen (punkt 4.2), så er svømmeanlegg ikke prioritert i høringsutkastet til ny versjon av behovsplanen (p. 5.1.5).

Selv om det foreslås å gjennomføre KVV for Frognerbadet, så er ikke dette tatt inn i handlingsplanen.

Ønsker om idrettsanlegg overstiger kommunens økonomiske evner, og det er tvilsomt om det er tilgjengelig tilstrekkelig arealer. Det er derfor viktig å prioritere de riktige prosjektene ut fra et kost/nytte-perspektiv og et trend-perspektiv.

Konseptvalgutredningen for forrige versjon av behovsplanen opererte med følgende kostnadsanslag

- Flerbrukshaller: 100 MNOK. pr. hall
- Fotballbaner: 10 MNOK pr. bane
- Svømmehaller: 150 MNOK pr. hall (25m basseng, pluss barnebasseng)
- Ishaller: 150 MNOK pr. hall (enkle haller)

Vi kan ikke se slike tall i høringsutkastet til ny behovsplan, noe som er viktig for en saklig debatt.
(Det nye Vossabadet kostet 135 mill. for 25-meter basseng, opplæringsbasseng og stupebasseng, noe som bekrefter kostnadsanslaget. Se ev. vedlegg.)

Det er viktig at behovsplanen gir oss verktøy som kan hjelpe oss å vurdere trender, historikk og økonomiske konsekvenser. Det er meget positivt at behovsplanen nå oppgir antall anlegg av hver type og antall brukere per anleggstype, men vi ønsker å vite størrelse på standardanlegg for denne typen, og anbefalt maksimum antall samtidige trenende, samt antatt kostnad for bygging av standardanlegget, og vi trenger i tillegg diagrammer/tabeller for hver anleggstype med siste 10 års utvikling i:

- Antall trenende i anleggstypen
- Befolkningsvekst i perioden

- Samlet kapasitet målt i antall standardanlegg
- Samlet kapasitet åpne timer justert til standardanlegg
- Antall persontreningstimer i anleggstypen (organisert idrett - totalt og per idrettsgren)
- Antall persontreningstimer i anleggstypen (uorganisert idrett - totalt og per idrettsgren)

Ut fra tallene tilgjengelig i tabell 5.3 fra forrige versjon av behovsplanen (som viste idrettens vekst korrigert for befolkningsvekst) var det lett å konkludere med at vekst for håndball på 3% mer enn befolkningsveksten 2004-13, når det samtidig over samme periode hadde vært en dobling i antall håndballhaller, tilsa at det ikke var lønnsomt å investere i nye håndballhaller.

Vi trenger nevnte diagrammer til å kunne se om dette er en utflating i rekruttering per ny flerbrukshall, eller om det bare er en forsinkelse i å kunne ta ut effekten grunnet f.eks. behov for å bygge opp trenerkapasitet.

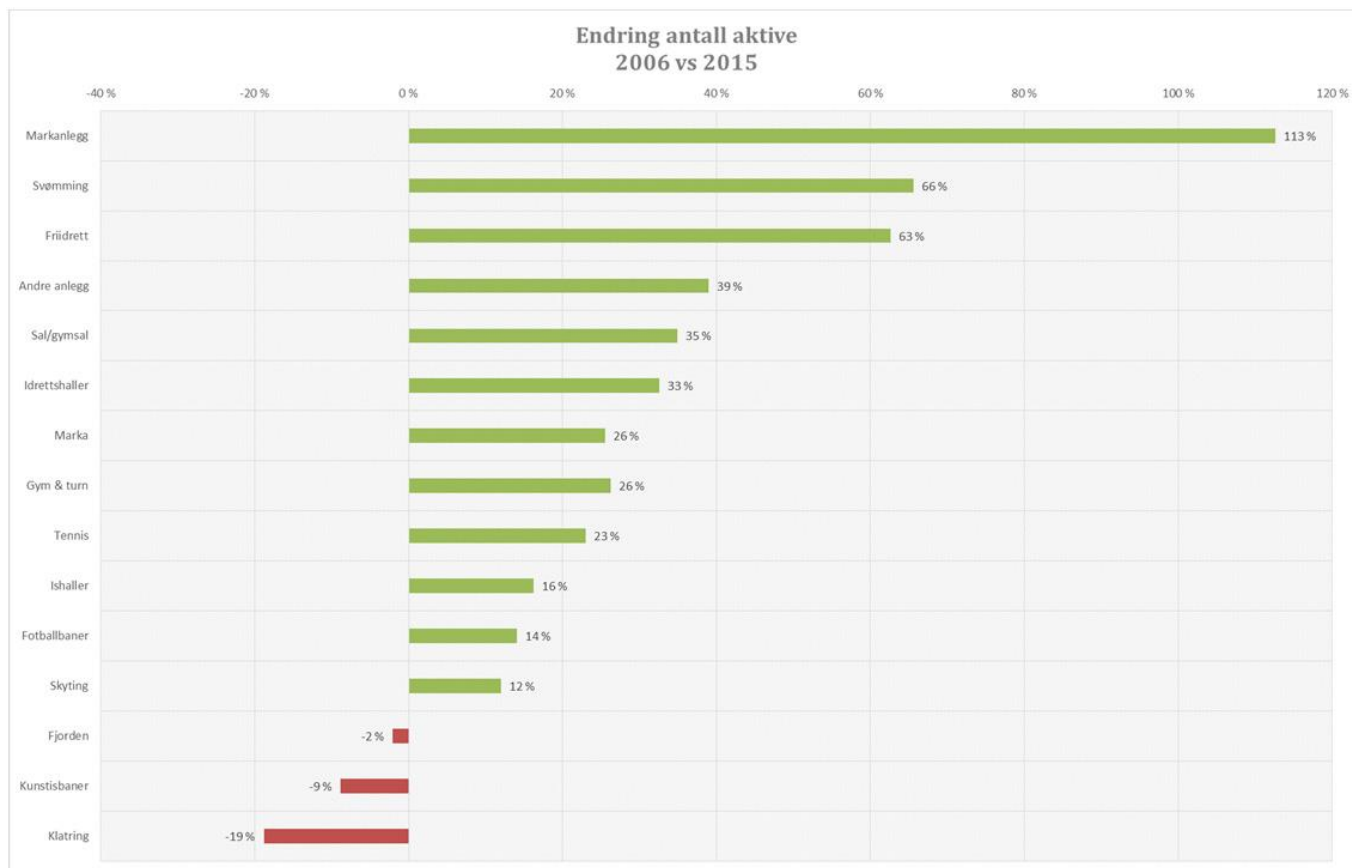
Selv uten å ta hensyn til det økte presset på hvert anlegg grunnet befolkningsvekst, så vil 33% vekst i fleridrettshall-idrettene som følge av dobling i antall anlegg tilsi en så dårlig kost/nytte, at konseptet bør vurderes mot andre alternativer. Med i dag rundt 300 registrerte medlemmer per flerbrukshall, betyr dette ikke mer enn rundt 100 nye medlemmer for hver ny flerbrukshall.

I tillegg erstatter nye flerbrukshaller eksisterende gymsaler, men vi ser fra tabellen over vekst per anleggstype (Behovsplan 2017-2027, s13), at likevel har veksten vært større for gymsaler.

Uteflater/anlegg	Vekst i aktive Oslo 2004-2013	Inneflater	Vekst i aktive Oslo 2004-2013
Cricket	742,1 %	Klatring	313,8 %
Klatring	313,8 %	Judo	83,7 %
Sykkel	122,4 %	Kampsport	79,8 %
Ski	86,9 %	Biljard	75,0 %
Amerikanske idretter	81,9 %	Svømming	68,8 %
Roing	69,3 %	Boksing	23,3 %
Luftsport	64,5 %	Gymnastikk og turn	14,8 %
Bueskyting	63,6 %	Tennis	14,0 %
Skiskyting	49,5 %	Basketball	6,9 %
Frilidrett	34,6 %	Håndball	3,0 %
Rugby	29,3 %	Ishockey	1,5 %
Triathlon	19,6 %	Bandy	-1,5 %
Tennis	14,0 %	Volleyball	-3,4 %
Skøyter	10,3 %	Bryting	-8,5 %
Golf	6,8 %	Kickboksing	-8,5 %
Fotball	2,4 %	Skyting	-20,6 %
Snowboard	-1,3 %	Bordtennis	-21,3 %
Seiling	-7,6 %	Styrkeøft	-34,4 %
Soft- og baseball	-7,7 %	Fekting	-35,0 %
Hundekjøring	-12,5 %	Badminton	-35,1 %
Orientering	-16,2 %	Bowling	-35,7 %
Motorsport	-21,6 %	Dans	-40,7 %
Vannski	-23,5 %	Curling	-42,4 %
Dykking	-25,7 %	Squash	-55,9 %
Ridning	-37,0 %	Vektløfting	-77,4 %
Casting	-60,0 %		
Ake og bob	-70,2 %		

Tabell 5-3 Vekst i aktive i ulike idretter

Kilde: Aktivitetstall idrettsregistreringen (Oslo Idrettskrets og Norges Idrettsforbund, 2013)

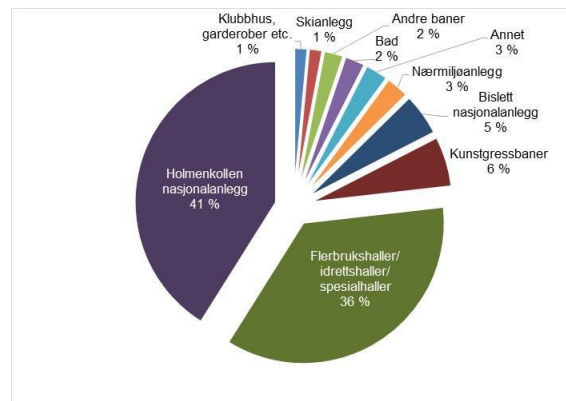

Vi ser historisk at uforholdsmessig mye av investeringene har gått til utvalgte grupper.

Når en flerbrukshall koster anslagsvis 100 mill. kr, og ser ut til å gi 100 nye trenende, og vi vet at både Sogn bad og Lambertseter bad hver huser 2000 trenende, så er det fristende isteden å bruke 150 mill. kr. på et nytt 25m svømmeanlegg som vil kunne ha 2000 nye trenende. Målt i kost/nytte er det en enorm forskjell i favør av nye svømmeanlegg.

Det er likevel bare Stovner bad som forespeiles som ny svømmehallkapasitet i perioden. (*Tøyen og Manglerud er bare erstatning av eksisterende anlegg*), mens det er 35 nye flerbrukshaller i prosess.

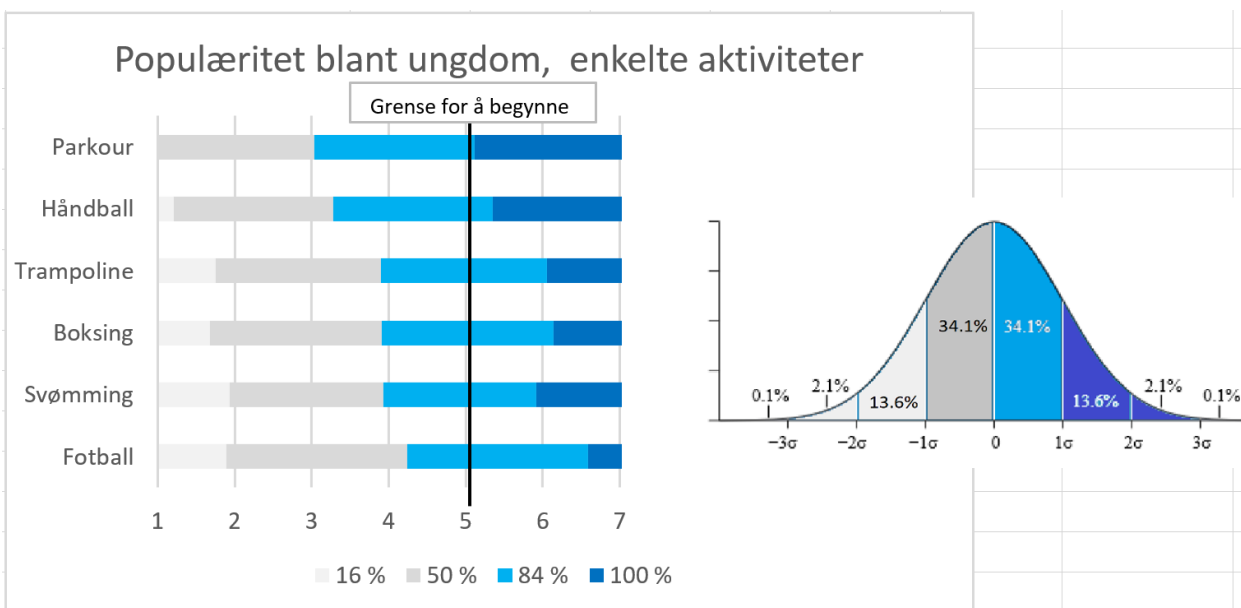
Konseptvalgsutredning - Figur 3-4 Fordeling av investeringer i idrettsanlegg i Oslo 2004-2014 på ulike tiltaksgrupper

Det bør derfor settes flere svømmeanlegg i prosess. Ikke minst bør de mer kostnadseffektive områdebadene utredes, med tanke på om de kan realiseres på en slik måte at de oppfyller effektmålene raskere og bedre enn utbygging av mindre anlegg.

Når 20% av befolkningen ønsker å svømme mens mindre enn 5% trener fleridrettshallidretter, og det allerede er 5 ganger så mye hallkapasitet som svømmehallkapasitet, så burde dette være en enkel beslutning å ta.

Vi har så langt i argumentasjonen forholdt oss til historisk statistikk, men det er også mulig å kan leke litt med tallene fra studien «Ung og aktiv i Oslo» som forsøker å måle ungdommenes preferanser på en skala fra 1 til 7. Velger vi der ut de mest populære idrettene i tabell 2 så har vi:

Aktivitet	16 %	50 %	84 %	100 %	M	SD	Rekrutterbar
Fotball	1,89	2,35	2,35	7,00	4,24	6,59	37 %
Svømming	1,94	1,99	1,99	7,00	3,93	5,92	30 %
Boksing	1,68	2,23	2,23	7,00	3,91	6,14	32 %
Trampoline	1,75	2,15	2,15	7,00	3,90	6,05	31 %
Håndball	1,21	2,07	2,07	7,00	3,28	5,35	18 %
Parkour	0,96	2,08	2,08	7,00	3,04	5,12	16 %

Dette er basert på at undersøkelsen oppgir snittverdi og standardavvik, og i tabellen har vi da lagt inn fordelingen gitt en normal gausskurve, og lagt dette inn i et diagram. Siden svømmeklubben ikke har tilgang til tallmaterialet i undersøkelsen, så blir dette bare omtrentlige tall, men argumentasjonen er klar, og bør kunne følges opp og forfines av bymiljøetaten:

Hvis vi antar at det primært er de med primær interesse for en aktivitet som er større enn 4 som vil la seg rekruttere, så ser vi at snittverdi og standardavvik for idretter som parkour og håndball tilsier at de bare kan rekruttere fra 16-18% av ungdommene i byen. Derimot idretter som fotball, boksing, trampoline og svømming kan alle rekruttere fra minst 30% av ungdommene. I tillegg kommer at det er sterk korrelasjon mellom fotball og håndball, slik at disse konkurrerer om de samme ungdomsgruppene. Konklusjonen bør være at man ikke bør satse tungt på anlegg for håndball og parkour (men ha en mer spisset tilnærming ut fra lokale behov og muligheter), og at man heller bør satse på breddeanlegg for fotball, kampsport, «trampoline/turn/stup» og svømming, for på den måten å «treffe» flest mulig grupper og preferanser blant ungdommene.

Frogner svømmeklubb håper kommunen vil kunne jobbe videre ut fra disse innspillene, og innhente og formidle mer kunnskap om hvilken anleggsportefølje kommunen bør sikte mot. Og skape en kunnskapsbase som gjør at man bedre kan vurdere forslag om enkeltanlegg.

For foreslåtte enkeltanlegg bør man i tabellene i behovsplanen og tilleggene oppgi

- Antall beboere i radius av en kilometer
- Antall skoler/klasser/skolebarn i radius av en kilometer
- Erfaringsbasert estimat prosentvis andel av befolkningen som forventes bruke et slikt anlegg.
- Forventet fordeling organisert og uorganisert bruk
- Beliggenhet i forhold til kollektivtrafikk
- Forventet kapasitet på anlegget
- **Eksisterende og planlagt kapasitet av tilsvarende anleggstyper innen radius av 2 kilometer**
- Forventet investeringskostnad

Når det gjelder arealer i Oslo «*var i 1994 112 km² av dette bygd grunn, der 64 km² av det var brukt til bustader.*» (ref. https://nn.wikipedia.org/wiki/Oslo_kommune) Dersom de 60 flerbrukshallene hadde vært jevnt fordelt i boligområdene, så ville dette ha betydd at ingen hadde behøvd å gå mer enn 600 meter for å komme til en flerbrukshall. Dette gir et godt bilde av tettheten av slike haller, selv om indre by ikke har samme tilbudet, og derfor fortsatt bør prioriteres. Det ønskelige kortsiktige mål for andre populære anleggstyper er kanskje en maks avstand på 1 km til de viktigste typene aktivitetsanlegg. Dette tilsvarer 15 minutters gange eller 5 minutter med sykkel. Dette tilsvarer også et anlegg per 3 kvm², eller minimum 22 anlegg jevnt fordelt i forhold til boområdene.

Frogner svømmeklubb anbefaler derfor at man i behovsplanen bør planlegge mot en slik dekning for svømmeanlegg, turnanlegg, klatreanlegg, dans/kultur-skoler og kampsportsanlegg.

Det kan ikke sterkt nok fremheves at det er begrenset med tilgjengelige tomter i Oslo, og at man må bruke disse på riktige typer anlegg for fysisk aktivitet, og så langt mulig samlokalisere ulike typer idrettsanlegg for å få høyere utnyttelsesgrad på tomtene.

I tillegg er det viktig å sikre uteområder og «grønne fingre» fra skogen inn i byen, slik at forholdene legges til rette for ski og sykling. Ved bevisst bruk av å hente ut jordvarme fra skitraseer til oppvarming av boliger, så kan man kanskje også tilrettelegge for skiløyper fra marka inn boligområdene. Ditto er utendørs kunstis også en mulig varmekilde for boliger og skoler.

Sitater fra «Vedlegg - rapport Aktiv i storbyen»

Svømmeklubbens bemerkninger: Svømming er falt ut som «stor aktivitetskategori» både i konklusjon og sammendrag, til tross for at figur 3.1 viser at denne er større enn sykling som trening. Det ser også ut som figur 3.1 har mistet søylene for «sykling til jobb og på tur».

Svømmeklubben anbefaler at teksten i sammendraget side 6 endres til:

«De store aktivitetskategoriene er fotturer i skog og mark, skiturer i skog og fjell, styrketrening, sykling, fotturer på fjell og vidde, jogging i mosjonshensikt, langrenn og svømming.»

Det er misvisende at «sykling som trening» er med som «stor» kategori, og «svømming» ikke er det, når svømming er en større aktivitet og er viktig for deler av befolkningen. Det er også naturlig å slå sammen de to kategoriene for sykling, da jobbsykling for mange glir over i sykling som trening, slik at man her kan ha hatt dobbeltregistrering.

Ellers er det naturlig å vektlegge følgende sitater fra rapporten:

- bare rundt 35 % av befolkningen er tilstrekkelig fysisk aktive,
- andelen som trener i idrettslag, har sunket i perioden 1989 til 2015, og det var i 2015 mer enn tredobbelte så mange som brukte andre treningstilbud
- Svømming er blant de åtte 'store folkeaktiviteter', og større enn «sykling som trening».
- Oslo bygger primært anlegg for «små» idretter med 1-3 % av befolkningen.

Vi baserer kommentarene på følgende deler av rapporten:

I løpet av perioden 1985–2015 har Oslos befolkning som er eldre enn 15-år økt sin fysiske aktivitet i fritiden. Om man velger et aktivitetskriterium som foreslått av American College of Sports Medicine, og som også Helsedirektoratet åpner for, tilfredstilte 35 prosent dette kriteriet i 2015.

....

De store aktivitetskategoriene er fotturer i skog og mark, skiturer i skog og fjell, styrketrening, sykling til jobb og på tur, fotturer på fjell og vidde, jogging i mosjonshensikt, langrenn og sykling som trening.

....

I perioden fra 1989 til 2015 har egenorganisert trening økt. Det samme har trening i private treningstilbud, mens andelen som trener i idrettslag, har sunket. I 1989 var det flere som trente i idrettslag enn i private treningstilbud, mens det i 2015 var mer enn tredobbelte så mange som brukte private treningstilbud.

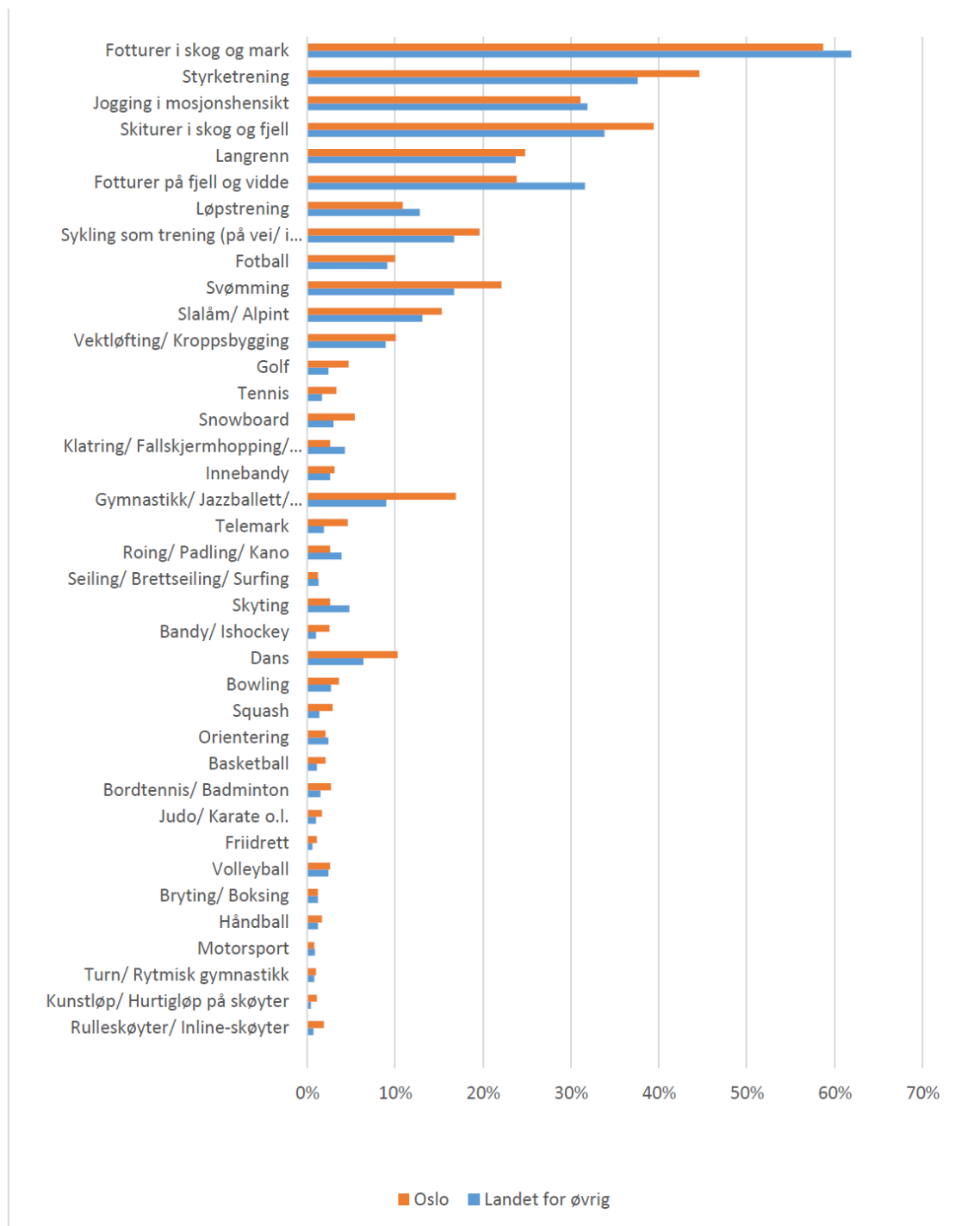
(s6 - Sammendrag)

Det fremgår av figur 3.1 at det i 2015 var åtte ulike aktiviteter som kunne inkluderes i 'store folkeaktiviteter'. Suverent størst var 'fotturer i skog og mark', der 2/3 av byens befolkning var involvert. Denne aktiviteten var betydelig større enn de to neste aktivitetene, 'styrketrening' og 'skiturer i skog og fjell'. Sammen med 'sykling til jobb og på tur', 'fotturer på fjell og vidde' og 'jogging i mosjonshensikt' utgjorde disse et relativt samlet felt med oppslutning fra rundt 1/3 av befolkningen. Deretter kommer langrenn og svømming.

Av 'mellomstore aktiviteter' var det til sammen syv aktiviteter som hadde en oppslutning i befolkningen 5-20 prosent i 2015 (figur 3.1). 'Sykling som trening', og er en relativt stor aktivitet som er tett på å bli regnet som folkeaktiviteter tett fulgt av 'gymnastikk/jazzballett/aerobics' og 'slalåm/alpint'. Det kan videre bemerkes at 'fotball' er en relativt beskjeden aktivitet, med 10 prosent oppslutning for de som er 15 år og eldre.

(s28 - Oppslutningen om ulike typer av aktivitet)

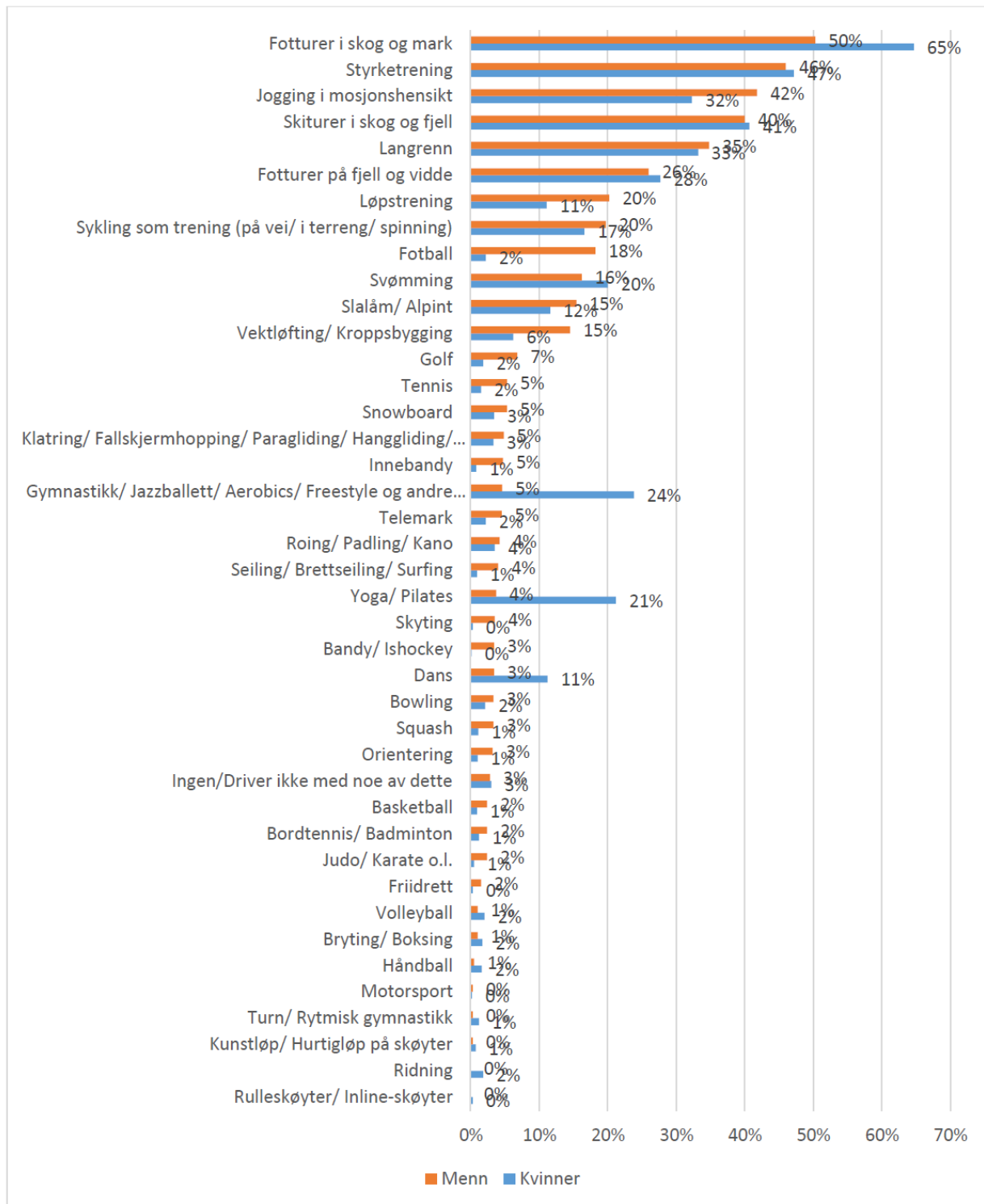

Figur 3.1. Hvilke av de forskjellige fysiske aktivitetene på listen nedenfor driver du med i fritiden minst en gang i måneden i sesongen? Oslo og landet for øvrig. Data for 2011, 2013 og 2015 slått

Hele 23 av de 39 aktivitetsformene (60 %) faller inn i kategorien 'små aktiviteter'. Det er verdt å merke seg at man her finner aktiviteter som 'volleyball', 'basketball', 'håndball' og 'golf'. Disse er store aktiviteter innenfor den organiserte idretten når vi ser på antall registrerte medlemmer.

(s30)

Figur 3.2. Andel menn og kvinner som har deltatt regelmessig minst en gang i måneden i ulike aktiviteter. Oslo. Data for 2011, 2013 og 2015 slått sammen.

Det som kanskje er tankevekkende, er at mye av anleggsutbyggingen og tilretteleggingen i anleggene skjer med tanke på organisert trening. Dette er en treningsform som primært dekker barns og ungdommens behov og i liten grad tilfredsstillende varierte behov vi finner i eldre aldersgrupper.

(s33 – alder)

De store aktivitetskategoriene er 'fotturer i skog og mark', 'skiturer i skog og fjell', 'styrketrening', 'sykling til jobb og på tur', 'fotturer på fjell og vidde', 'jogging i mosjonshensikt', 'langrenn' og 'sykling som trening'. Disse representerer friluftslivsaktiviteter samt målrettet styrke- og utholdenhetstrening som i stor grad kan drives egenorganisert og med beskjeden tilrettelegging i form av anlegg.

I gruppen av 'mellomstore aktiviteter' finner vi 'slalåm/alpint', 'fotball', 'svømming', 'gymnastikk/jazzballett/aerobics/freestyle', 'dans', 'løpstrening', 'vektløfting/kroppbygging' og 'skyting'. Her finner vi de populære publikumsaktivitetene fotball og ski, men også aktiviteter som **svømming**, gymnastikk og dans, der kvinner tradisjonelt har hatt sterke interesser.

(s37 – Oppsummering ... hvor ble det av svømmingen som stor aktivitetskategori?)

Sitater fra «Vedlegg - rapport Ung og aktiv i Oslo»

Svømmeklubbens bemerkninger:

Interessant utfall av statistikken: Utvalget er 1056 ungdommer fra 12 skoler i Oslo. For svømming resulterer dette i 16 som bedriver organisert svømming og få eller ingen som driver uorganisert svømming, samtidig som det bemerkes i rapporten at *«I spørreskjemaets kommentarfelt skrev en del unge inn at tilgangen på svømmehaller (spesielt for de som ikke tilhører en svømmeklubb)... ikke er tilstrekkelig.»* Det er nærliggende å tro at en av skolene i undersøkelsen ligger nær Sogn eller Lambertseter, der svømmeanlegget stort sett disponeres av svømmeklubbene, og at ingen av de andre skolene har svømmeanlegg så lett tilgjengelig, at det er naturlig for ungdommene å søke dit.

Bemerk også at i Tabell 2, «Rangering av behov for tilbud ...» så er det bare fotball som skårer høyere enn svømming. Det er da merkelig at ikke svømming nevnes i setningen *«Resultatene i Tabell 2 indikerer at aktiviteter som fotball, trampoline, boksing og alpint rangeres middels høyt av hele utvalget.»*

Vi mener også det er viktig når rapporten oppsummerer med; *«De statistiske klyngeutvalgene av aktivitet avslører at verken turn eller svømming ble plassert i samme kategori som fotball og langrenn. Den statistiske plasseringen av svømming sammen med aktivitet med hund eller hest indikerer tydelig at de unge ikke tenker på konkurransesvømming, men muligheten til å gå et sted og svømme.»* Frogner svømmeklubb mener det er viktig å se på svømmeanlegg også som sosiale møteplasser og som arenaer for egenorganisert aktivitet. Og når man trekker inn stupeklubb i svømme-anlegget, er det fornuftig å vurdere om det også er plass til trampoliner og turn.

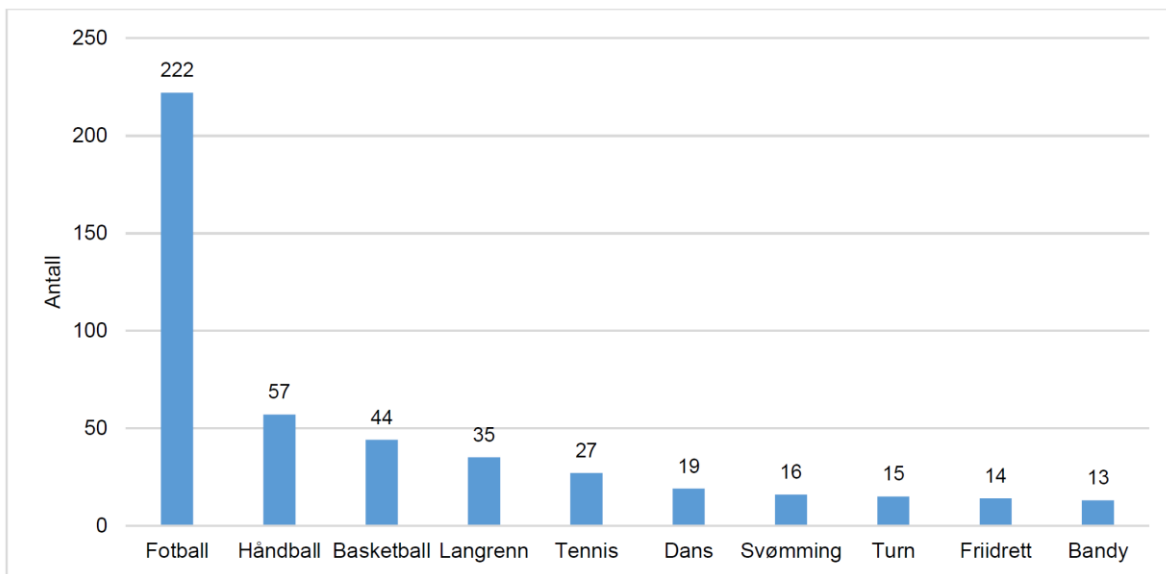
Vi baserer kommentarene på følgende deler av rapporten:

Ungdommene levner ingen tvil om at eksisterende anlegg i større grad er bygget for organisert idrett og at tilbudet til de som liker organisert idrett er bedre enn tilbudet til de som ikke finner seg til rette i den organiserte idretten.

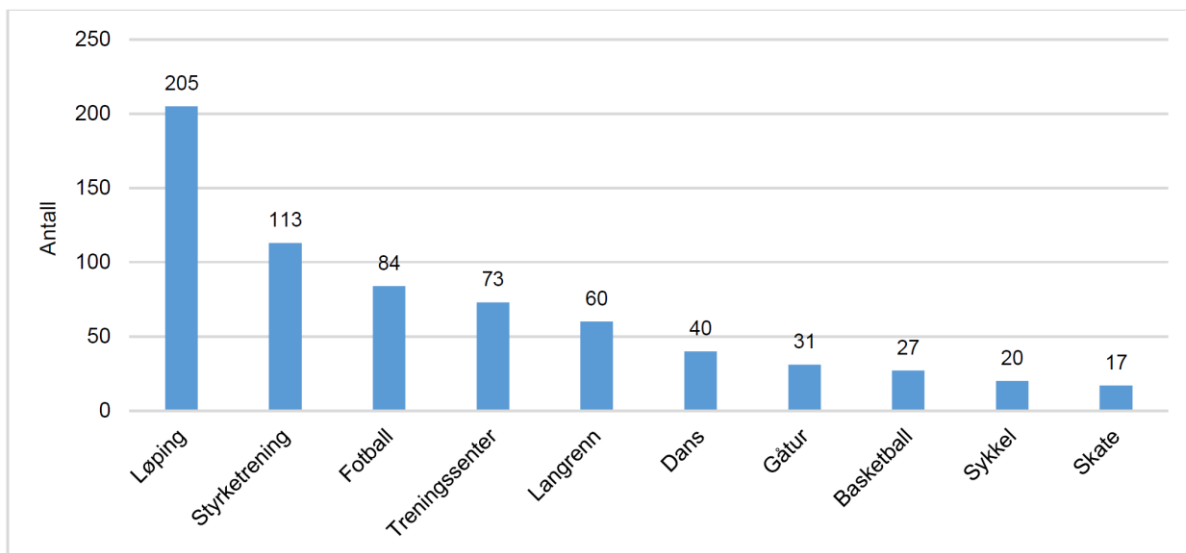
(s 5 – Sammendrag)

Bulie (2011) viste at mens deltakelse i organisert idrett reduseres dramatisk gjennom tenårene så øker antall involverte i selvorganisert aktivitet. Studien viser at livsstils-idrettsutøvere (skatere, dansere, free-runners, snowboardkjører, kitere, bollywood-dansere og andre) rapporterer signifikant høyere indre motivasjon for sin aktivitet sammenlignet med ungdom som er involvert i selvorganisert tradisjonell idrett. Sammenlignet med de som trener på treningssentre er utøvere av livsstils-idretter ikke så stor, og det mener forfatterne skyldes at mens fitnessindustrien gjør alt de kan for å rekruttere medlemmer så gjør samfunnet svært lite for å støtte alternativ lekbasert aktivitet som er forankret i en global ungdomskultur.

(s13 - Selvorganisert aktivitet og forskning på norske forhold)

Figur 3. Oversikt over de 10 mest frekventerte aktivitetene innen kategorien organisert idrett. Grafen viser antall deltakere som angir de aktuelle idrettene.

Figur 7. Oversikt over de 10 mest frekventerte aktivitetene innen kategorien selvorganisert aktivitet. Grafen viser antall deltakere som angir de aktuelle aktivitetene.

Ungdommene levner liten tvil om at det finnes mer anlegg for de som liker tradisjonelle idretter enn de som ikke liker tradisjonelle idretter. I spørreskjemaets kommentarfelt skrev en del unge inn at tilgangen på svømmehaller (spesielt for de som ikke tilhører en svømmeklubb), samt til haller/baner for å drive basketball og volleyball, ikke er tilstrekkelig.

(s33 – Oppsummering (Resultat del 2: Ungdommenes rapportering av eksisterende aktivitets- og anleggstilbud))

Resultat del 4: Ungdommenes individuelle ønsker*Aktivitetso ønsker*

Analysene gjennomført i Resultat del 3 indikerer hva og hvem ungdommene mener at Oslo kommune bør prioritere i fremtiden. For å finne fram til mer individuelle preferanser ba vi ungdommene vurdere sin personlige interesse for en rekke tradisjonelle og utradisjonelle aktivitetstilbud på en skala fra 1 (Ikke interessant for meg) til 7 (Svært interessant for meg; se Tabell 2).

Tabell 2

Rangering av behov for tilbud og faktorløsninger for disse tilbudene

Tilbud	N	Skala	Faktor	M	SD
Trampoline	1019	1-7	1	3.90	2.15
Parkour/free running	1007	1-7	1	3.04	2.08
Tum	1013	1-7	1	2.96	2.05
Snowboard	1023	1-7	1	2.92	1.97
Stuping	1020	1-7	1	2.86	1.96
Skateboard	1009	1-7	1	2.60	1.90
Longboard	1015	1-7	1	2.41	1.80
Tricking	994	1-7	1	2.35	1.80
Street dance	1013	1-7	2	2.86	2.06
Flash mob dance	1002	1-7	2	2.71	2.08
Break	1010	1-7	2	2.56	1.94
Boksing	1023	1-7	3	3.91	2.23
Judo	1018	1-7	3	3.01	2.06
Bryting	1024	1-7	3	2.90	2.06
Turer i friluft (skog, vidde eller sjø)	1011	1-7	4	3.17	2.11
Jakt	1009	1-7	4	2.94	2.15
Kano	1012	1-7	4	2.81	1.99
Fiske	1006	1-7	4	2.75	2.01
Kajakk	1010	1-7	4	2.67	1.95
Kiting	1007	1-7	4	2.45	1.86
Fotball	1019	1-7	5	4.24	2.35
Alpint	836	1-7	5	3.56	2.20
Håndball	1020	1-7	5	3.28	2.07
Langrenn	1018	1-7	5	2.94	2.02
Svømming	1010	1-7	6	3.93	1.99
Trene/drive aktiviteter med hunder	1011	1-7	6	2.94	2.21
Trene/drive aktiviteter med hester	1014	1-7	6	2.60	2.11
Landeveissykling	1019	1-7	7	2.69	1.88
Utforsykling	1017	1-7	7	2.61	1.89
Stisykling	1013	1-7	7	2.60	1.88
Trial-sykling	1007	1-7	7	2.33	1.74

Note. N = antall; M = gjennomsnitt; SD = standardavvik.

(s39)

Standardavviket indikerer relativt høy variasjon og det var ingen aktiviteter som skilte seg ut med svært høye skårer. Resultatene i Tabell 2 indikerer at aktiviteter som fotball, trampoline, boksing og alpint rangeres middels høyt av hele utvalget.

(s40)

Det er til slutt verd å legge merke til at flere "tradisjonelle idretter" som for eksempel turn, stup og svømming blir statistisk plassert i kategori med aktiviteter som ikke synes spesielt tradisjonelle.

(s48 - Oppsummering)

Halvparten av ungdommene oppgir at de driver organisert idrett i et idrettslag.

....

flere ungdommer i denne studien oppgir at de er aktive i den organiserte idretten sammenlignet med den nylig gjennomførte undersøkelsen av ungdom i Oslo, Ung i Oslo 2015, der kun hver tredje ungdom rapporterte at de deltok jevnlig i idrettslagsaktiviteter.

(s49 - Del 4: Oppsummerende diskusjon av resultatene)

Våre analyser plasserte aktivitetene i klynger fordi aktivitetene statistisk sett hadde noe til felles med de andre aktivitetene som ble plassert i tilsvarende klynge. Det er da verd å merk seg at de fire aktivitetene som fikk høyest gjennomsnittsskåre tilhørte fire ulike klynger eller kategorier. Fotball, som statistisk plasserte seg sammen med andre tradisjonelle idretter som alpint, håndball og langrenn, fikk den høyeste skåren. Boksing, som plasserte seg sammen med andre kampsporter som judo og bryting, fikk nest høyeste skåre. Trampoline, som plasserte seg sammen med andre utradisjonelle aktiviteter som parkour, snowboard, turn, stup og tricking, ble rangert som nummer tre, mens svømming, som statistisk sett ble plassert sammen med å trene med hund eller hest, ble rangert som nummer fire.

(s53 - Del 4: Oppsummerende diskusjon av resultatene)

De statistiske klyngeutvalgene av aktivitet avslører at verken turn eller svømming ble plassert i samme kategori som fotball og langrenn. Den statistiske plasseringen av svømming sammen med aktivitet med hund eller hest indikerer tydelig at de unge ikke tenker på konkurransesvømming, men muligheten til å gå et sted og svømme. Det samme gjelder turn, som mest sannsynlig oppfattes av de unge som akrobatikk på samme måte som stup, tricking og skate, og dermed ikke som en tradisjonell idrett på linje med langrenn. Oppsummert avslører faktorløsningene at ungdom assosierer enkelte aktiviteter med et annet innhold og mål enn hva som er vanlig.

(s54 - Del 4: Oppsummerende diskusjon av resultatene)

Sitater fra «Vedleggsliste behovsplan idrett og friluftsliv»

Svømmeklubbens bemerkninger:

Stovner bad erstatter sannsynligvis «områdebad nord», men «Områdebad Sør» og «Områdebad Vest» bør inn i handlingsprogrammet eller vedleggslisten slik at disse anleggene kan prioriteres.

«Svømmehall st.Hanshaugen» kan være et gammelt forslag om å legge svømmeanlegg under ballbanene på lilleBislett, eller et forslag om et basseng på st.Sunniva skole. Det anbefales at teksten konkretiseres, slik at man vet hva man eventuelt skal prioritere.

Frognerbadet bør komme inn i listen som to innspill.

- Det er stort behov for rehabilitering av eksisterende anlegg for at anlegget skal tåle en lenger sesong vår og høst.
- Det er forslag om å videreutvikle badet med ny innendørs svømmehall og ny kafeteria der dagens kafeteria og inngangsparti ligger. Dette er en løsning anbefalt av BYM, og er tidligere meldt inn til listen.

Vi baserer kommentarene på følgende deler av vedleggslisten:

		Badeanlegg			
St. Hanshaugen (BSH)	Indre by	Svømmehall St. Haugen	Svømmehall	1	Innspill OIK, ISU St. Haugen
Alna (BAL)	Øst	Furuset bad - baneskillere/generell oppgradering	Svømmehall	2	
Frogner (BFR)	Indre by	Frognerbadet - helårsbad	Friluftsbad	3	
	-	Svømmehall Ekeberg	Svømmehall	1	OIK
Ullern (BUN)	Nordvest	Bestumkilen - Etablering av svømmeanlegg innerst i Bestumkilen	Friluftsbad	1	Bydelsinnspill BUN, Christiania svømmeklubb, Oslo Padleforbund
Sagene (BSA)	Indre by	Renovering av Sagene bad	Svømmehall	2	Bydel Sagene
Ullern (BUN)	Nordvest	Svømmehall på Sjølyststranda	Svømmehall	1	Bydel Ullern

Sitater fra «Behovsplan for idrett og friluftsliv 2019-2028 – høringsutkast»

Svømmeklubbens bemerkninger:

Det er 60 flerbrukshaller av ulik størrelse i Oslo, tilsvarende 56 standardflater (1 håndballbane). Det er 27 flerbrukshaller under utredning, og i tillegg er det forslag om ytterligere 8 haller. Med de investeringsestimater som forrige behovsplan opererer med, er eksisterende flerbrukshaller verdt ca. 6 milliarder kroner, og nye anlegg tilsvarer investeringer på ca. 3,5 milliarder kroner. Disse flerbrukshallene aktiviserer 18.815 personer, dvs. ca. 300 personer per hall, og da for det meste håndball, basket og volleyball. Med de kostnadsestimater indikert i KVVU'en til forrige behovsplan er investering da ca. **330.000 kr. per trenende**, forutsatt en linjær sammenheng mellom kapasitet og antall som trener. Imidlertid har doubling av antall flerbrukshaller over en tiårsperiode bare gitt marginal økning i antall medlemmer utover 20% befolkningsøkning i perioden.

Det er 2 turnanlegg i Oslo. Disse anleggene aktiviserer 11.225... dvs. ca. 5.600 per anlegg. Kan dette stemme?

Det er 2 stk. 25-meter svømmeanlegg, Sogn og Lambertseter som primært brukes av svømmeidretten. Hver av disse anleggene aktiviserer ca. 2.000 personer. Med de kostnadsestimater indikert i KVVU'en til forrige behovsplan er investering da ca. **75.000 kr. per trenende**.

Sitatet «*Kommunens arealutfordringer vil til en viss grad legge føringer for mengden og typen anlegg som kan etableres.*» tilsier at det er viktig med gode beslutningsgrunnlag for hvilke typer anlegg som bør bygges, og at man bør utvikle konsepter for samlokalisering av idrettsanlegg for bedre å utnytte tilgjengelige tomter.

Dette understrekes også gjennom Oslo Idrettskrets' budsjettbrev 2018, der man finner følgende sitat: «*For å sikre god langsiktig planlegging, forutsigbarhet og gjennomføringsevne ber vi om at settes av tilstrekkelige midler til utrednings- og prosjekteringsarbeid i berørte etater og foretak. Ut over de anlegg som konkret angis i handlingsprogrammet er vi opptatt av planlegging på lengre sikt. Tomtesikring, reguleringsarbeid og konseptutvikling er normalt er normalt ressurskrevende og tar lang tid. Vi ber om at Oslo kommunes kapasitet og kompetanse til å sikre idrettens interesser i et langsiktig byutviklingsperspektiv ivaretas.*»

Frogner svømmeklubb savner de oversiktene over vekst for ulike idretter som var i behovsplanen i 2017. Disse oversiktene er nødvendige for å kunne vurdere effekten av investeringene, og bør kombineres med tall for vekst i anleggsmassen/treningstid for de enkelte idrettene.

«Tabell 5-3 Vekst i aktive» i vedlegg til forrige behovsplan viste klart at veksten i flerbrukshallbrukere hadde flatet ut og ikke fulgt de økte investeringene i flerbrukshaller, samtidig som det var mye større vekst i idretter der kommunen ikke prioriterte bygging av anlegg.

Vi baserer kommentarene på følgende deler av høringsutkastet:

Fokuset i behovsplan 2017-2026 var gjennomføring av allerede planlagte idrettsprosjekter i planperioden. I denne behovsplanen er det i større grad behovsvurderinger som ligger til grunn for tiltak som foreslås.

Grunnlaget for Bymiljøetatens forslag er tidligere behovsplan for idrett og friluftsliv som ble vedtatt sammen med budsjett i 2017, tidligere vedtak, samt innspill fra idretts- og friluftsansjoner, bydeler og ISU (idrettens samarbeidsutvalg) i hver bydel. Det er utarbeidet mål som skal være grunnlag for prioritering av tiltak på lang- og kort sikt. Behovsplanen omtaler behov for tiltak i et langsiktig perspektiv (2019-2028). Planen en forutsetning for å kunne søke spillemidler.

...

I byrådserklæringen har byrådet lagt vekt på å legge til rette for at alle skal ha lik mulighet til å delta i idretten uavhengig av alder, kjønn eller økonomi. Kommunen har med denne ambisjonen et særlig ansvar for å legge til rette for deltakelse i idrett og friluftsliv for mennesker som kan oppleve barrierer. Viktige tiltak for å nå denne gruppen er å prioritere tilrettelegging for alle aldersgrupper med en variasjon av aktiviteter, ...

...

På idrettsområdet har Oslo hatt et stort løft. Dette vil fortsette i årene som kommer med vedtatte idrettsprosjekter. Oslo vil blant annet få to ishaller og tre moderne publikumsbad.

...

Kommunens arealutfordringer vil til en viss grad legge føringer for mengden og typen anlegg som kan etableres. Det er derfor helt nødvendig med god utnyttelse av eksisterende idrettsanlegg med mest mulig tilrettelegging for helårsaktivitet.

(s5-6 sammendrag)

Å fremskaffe arealer til å bygge nye idretts- og friluftslivsanlegg blir stadig mer krevende. Dagens tomtepriser og knappheten på egnede arealer til etablering av kommunale tjenestetilbud gjør det videre nødvendig å tenke sambruk, ved at flere kommunale tjenestetilbud innplasseres på den samme eiendommen. En slik tilnærming er ikke bare ønskelig av økonomiske hensyn, men også fornuftig da slike løsninger kan gi gode synergieffekter.

(S9)

Et økt aktivitetsnivå vil gi positive fysiske og psykiske helseeffekter for Oslos befolkning. Kommunens satsing på fysisk aktivitet er derfor avgjørende i et folkehelseperspektiv.

...

Prioriteringene for kapasitetsheving skal følge trender og aktivitetspreferanser. Trendene kan måles gjennom aktivitetstallene til Oslo idretten og gjennom målrettede spørreundersøkelser.

(s11 hovedmål)

Omtrent 35 % tilfredsstilte i 2015 helsekravet (ACSM) til fysisk aktivitet, som er et av kriteriene helsedirektoratet anbefaler.

(S15 Idrett og friluftsliv for alle)

Karakteristisk for perioden 1989 til 2015 er den sterke økningen i egenorganisert aktivitet og trening i privat helsestudio. Mens det i 1989 var flere fra 15 år og oppover som trente i idrettslag enn i private treningstilbud i Oslo, er det i 2015 tredobbelt så mange som bruker private treningstilbud i forhold til tilbud i idrettslag. I rapporten fremheves det at økningen i egenorganisert aktivitet kan forklares med at store grupper slutter opp om styrke- og utholdenhetsaktiviteter. Det er spesielt eldre og kvinner som bidrar til økningen i andelen som driver med disse aktivitetsformene

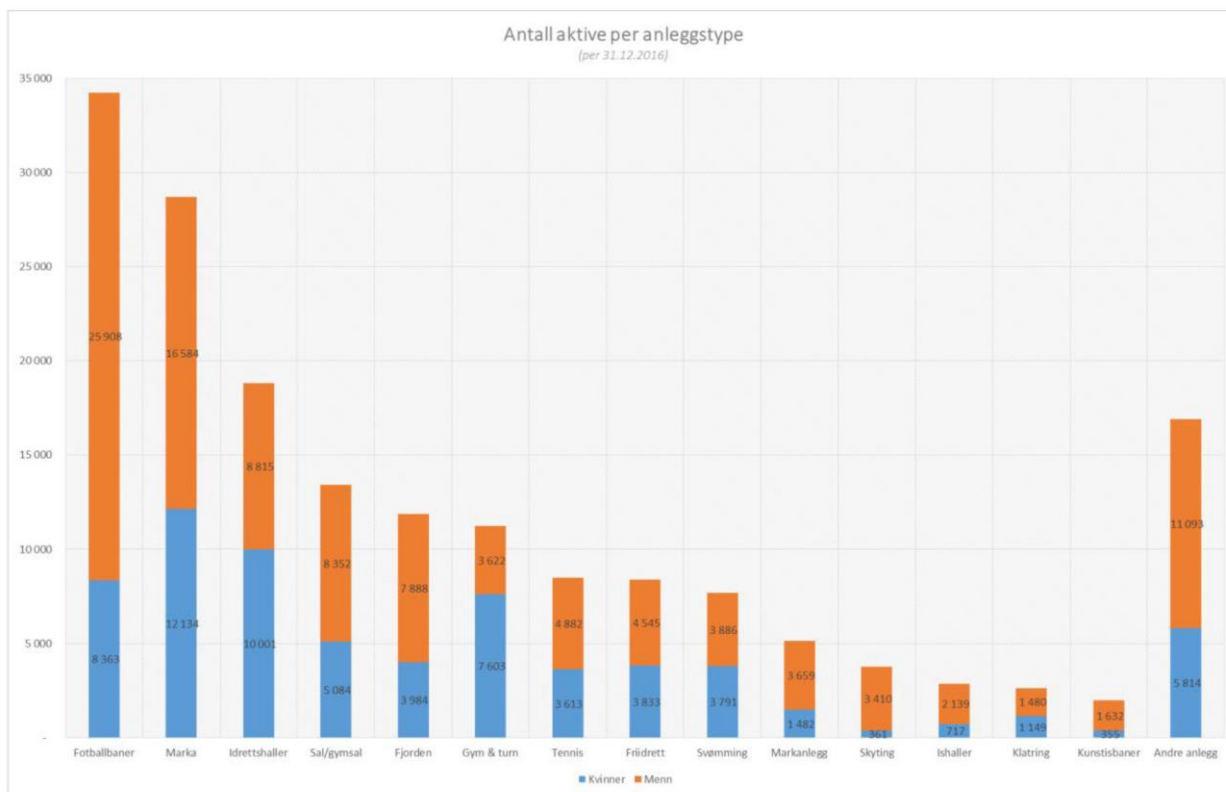

(S16 Idrett og friluftsliv for alle)

Det fremgår av rapporten «Aktiv i storbyen» at deltagelsen i organisert idrett i Oslo for de over 15 år har stagnert de siste 26 årene. Videre fremheves det at idrettslagene under Norges Idrettsforbund gjør en formidabel jobb for aldersgruppene opp til 14-15 års alder, men at idrettsbevegelsen også må prioritere voksne dersom den skal bli en viktigere folkehelseaktør. I et eksempel i rapporten vises det til at idrettsforeningene i København ikke har sett den samme forflyttingen av aktivitet over til private helsestudio. De viser til at idrettsforeningene i større grad har endret aktivitetstilbudene for voksne og blant annet inkludert styrketrening og aerobic/zumba. Hovedinntrykket fra rapporten er at for å nå ungdom, voksne og eldre, særlig kvinner, er det viktig med tilrettelegging for lavterskel aktivitet idretts- og friluftslivsaktivitet, med et spesielt fokus på ski, fottur og svømmemuligheter, samt styrke- og saltreningstilbud.

(s18)

Figur 5 Kjønnfordeling og antall utøvere per anleggstype

Kilde: Idrettsregistreringen 2016³⁰

En økende befolkning i Oslo setter ytterligere press på arealene og det et stort behov for å sikre at kapasiteten av idrettsanlegg opprettholdes og bevares. Oppgradering av anlegg til helårsanlegg med for eksempel kunstis og undervarme anlegg vil være nødvendig oppgradering av tilbudet i en by med stadig mindre plass. Anlegg som regnes som utgående kapasitet bør vurderes erstattet.

(s28)

Flerbrukshaller skal være grunnstammen i halltilbudet. I dette ligger blant annet at hallene skal være nær der behovet er, at det skal være stor grad av likhet i tilbudet på tvers av bydeler, og at tilbudet skal ivareta en rekke ulike idretter. Å minimum opprettholde en dekning i takt med tilveksten av barn

og unge er sentralt for denne anleggstypen. Flerbrukshaller er et av de særskilte satsingsområdene de kommende årene.

(s29)

Det er 60 flerbrukshaller av ulik størrelse i Oslo. Byomfattende tilbud til studenter og bedriftsidretten er ikke tatt med i beregninger for hallkapasitet, da det ikke tildeles tid til den primære målgruppen (barn og unge 6-19 år) i disse hallene. Omregnet til standardflater (1 håndballbane) utgjør Oslos tilbud til barn og unge (6-19 år) 56 flater totalt.

(s30)

Tabell 3 – 11 fleridrettshallprosjekter indre by.

Tabell 4 – 5 flerbrukshallprosjekter vest/nord

Tabell 5 - 8 flerbrukshallprosjekter øst

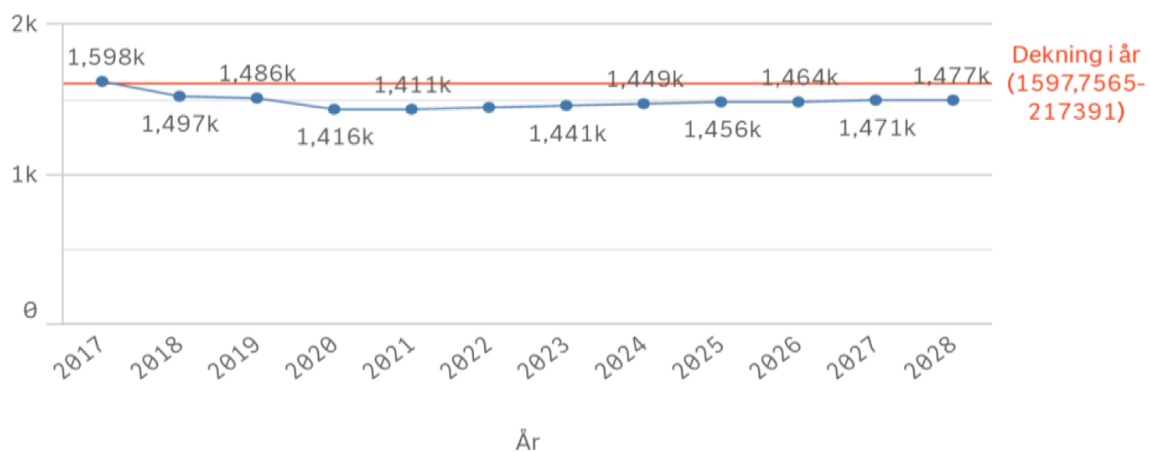
Tabell 6 – 3 flerbrukshallprosjekter sør

En idrettshall som er i bruk på dag- og kveldstid samt helger, vil normalt ha en brukstid på 2 500–3 500 timer pr. år.

(s32)

s.35 Foreslåtte tiltak – 8 nye flerbrukshaller

Figur 7 Barn og unge per spilleflate.

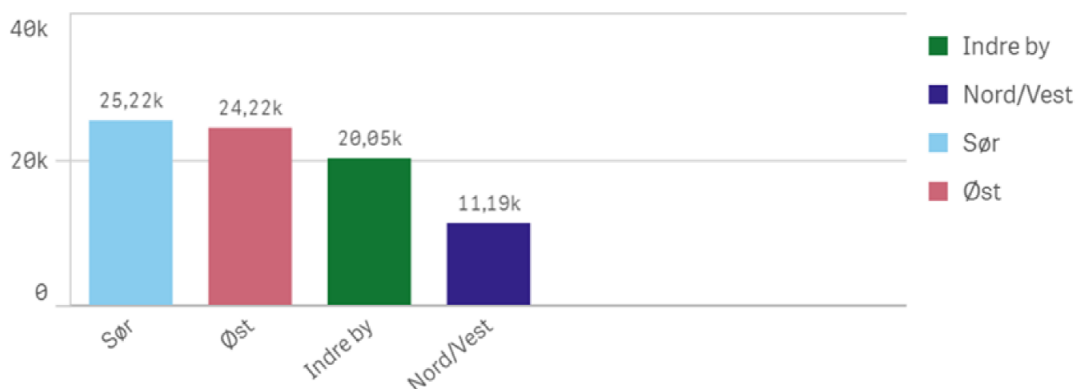

Det er 22 turnforeninger i Oslo, og kun fire av disse har i dag tilgang på en basishall. De fleste lag/foreninger trener i gymsal og noen få i flerbrukshall. Foreninger med tilgang til basishaller har hatt stor medlemsvekst de siste årene og har over halvparten av den totale medlemsmassen. Etter etableringen av Leirskallen turnhall i 2016 opplevde den lokale turnforeningen en kraftig vekst i antall medlemmer, men også i antall på venteliste. Dette tydeliggjør effekten av økt kapasitet for turn, samt fremhever underdekningen av basishaller flere steder i byen.

(s37)

Figur 9 Antall barn og unge per basishall

S38 Foreslåtte tiltak – 3 basishaller

Tabell 7 – 23 kampsports«rom» (NB- mangler angivelse av størrelse og takhøyde og standard

.. det tas i bruk små rom som ikke er tilpasset aktiviteten med mangelfullt vedlikehold, dårlig ventilasjon og ingen- eller utilfredsstillende garderober. Flere av lokalene som benyttes kan ikke anses som idrettsanlegg.

(s41 kampsport)

S41 - 3 pågående forprosjekter kampsport

S42 – 2 foreslåtte kampsportsanlegg

God tilgang til bade- og svømmeanlegg er viktig for alle aldersgrupper for svømmeopplæring, rekreasjon/lek og svømmetrening. Det er særlig viktig med et godt tilbud for å sikre tilstrekkelige svømmeferdigheter blant befolkningen. En overordnet målsetning er at alle som har behov for bruk av basseng skal ha tilgang til bassengflater i større eller mindre grad. Alle kommunes svømmeanlegg skal ha gode fasiliteter og et godt tilbud til befolkningen, og skal være et naturlig valg av aktivitetsarena, spesielt for barnefamilier.

...

Av Oslos totalt 36 svømmeanlegg er 15 av disse å regne som åpne for publikum og/eller tilgjengelig for svømmeidretten, og er dermed en del av Oslo kommunes totale kapasitet.

Aktiviteten på badene avhenger av badenes utforming, fasiliteter og kapasitet. I dag klarer ikke kommunen å tilrettelegge for alle brukere som etterspør tid på bad, og med dette er dagens behov blant brukergrupper større enn den nåværende kapasiteten og fasilitetene på badene tillater.

(s69)

Tabell 15 Oversikt over planlagte prosjekter

Anlegg	Status	Planlagt ferdigstillelse
Tøyenbadet	I forprosjektfase.	2021
Stovner bad	I forprosjektfase.	2021
Manglerud bad	Forprosjekt gjennomført. KS2 er planlagt ferdig tidlig høst 2018. Detaljregulering ferdig innen desember 2018. Planlagt budsjettvedtak desember 2018.	2020/2021
Økern bad	I planleggingsfase.	2022/2023
Rehabilitering av Holmlia bad	I forprosjektfase.	2018

Figur 16 Antall besøkende i flerbruksbadene i 2017

Brukergrupper	Antall besøkende	Andel av totalt antall besøkende
Skolesvømming	194 900	20 %
Svømmeidrett	181 559	18 %
Publikum	548 023	56 %
Andre brukere	59 441	6 %
Totalt	983 923	100 %

Manglende kapasitet og økt behov for tilgang til basseng legger stort trykk på de eksisterende svømmeanleggene. Standarden og fasilitetene på de kommunale flerbruksanleggene er varierende. Gjennomførte tilstandsvurderinger tilsier at det er et stort behov for oppgradering av de tekniske anleggene på samtlige flerbruksbadeanlegg, med unntak av Romsås bad som er rehabilitert i 2017.

...

Oslo vest har i dag kun ett kommunalt bad som er Sogn bad. En erstatning for dette, i en utvikling av Sognsveien 80 tomten med et eventuelt større og bedre badetilbud, må vurderes i lys av bruken på nye og eksisterende bad

(s71)

Foreslåtte tiltak

- Iverksette nødvendige tiltak kontinuerlig for vedlikehold på de eksisterende flerbruksbadene.
- Gjennomføre KVU for Frognerbadet
- Forprosjekt rehabilitering Bøler bad

Kapasitet og behov etter tiltak

Det er vanskelig å beregne det eksakte behovet for bade- og svømmeanlegg i Oslo. Nye bad vil ha et bredere og bedre kvalitativt tilbud, og således være langt mer attraktive enn dagens bad.

Svømmeanlegg er svært kostnadskrevenne anlegg både i form av investering og drift. Behovet for nye anlegg må vurderes ved å se på hvordan både nye og eksisterende anlegg samlet sett dekker behovet for svømmeanlegg i Oslo som helhet. Bruken av svømmeanleggene vil være førende for

fremtidens behov for nye svømmeanlegg. Nye bad, sammen med en opprustning av eksisterende bad, vil bidra til å frigjøre kapasitet på de anleggene som i dag anses å være mest attraktive. Bruken på de kommunale badene vil følges nøye i planperioden etter at nye bad bygges og rehabiliteres for å vurdere eventuelle nye tiltak.

I løpet av 2018 vil det vurderes om et midlertidig bad til erstatning for Tøyen kan løses gjennom lekterløsning i vann, da vi har utfordringer med å finne egnede arealer til dette. Kostnadmessig kan det tyde på at dette er realistisk i forhold til et landbasert alternativ og har også potensiale for å fungere som en permanent løsning.

(s72)

NB! :: S87 Handlingsprogram idrett, Tabell 25 Forslag til nye idrettstiltak i planperioden 2018-22. Ingen svømmeanlegg, ikke engang forprosjekter!